

N. ΣΟΥΡ.

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΑ ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΑ ΚΑΤΑ ΚΥΡΙΑΚΗΝ ΚΑΙ ΠΕΜΠΤΗΝ

ΓΡΑΦΕΙΟΝ

10 'Οδός Προαστείου, ἀρ. 10

Αἱ συνδρομαὶ ἀποστέλλονται ἀπ' εὐθείας εἰς Ἀθήνας διὰ γραμματοσήμου, χαρτονομισμάτων, χρυσοῦ κτλ.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Καρλόου Μερουβέλ: ΟΙ ΤΕΛΕΥΤΑΙΟΙ ΚΕΡΑΝΔΑΛ, δραματικώτατον μυθιστόρημα, μετὰ εἰκόνην, μετάφρασις Κ. — Φ. Γκονεράτση: Ἡ ΜΑΧΗ ΤΟΥ ΒΕΝΕΒΕΝΤΟΥ ἱστορικὸν μυθιστόρημα, μετάφρασις Π. Πανᾶ — Παύλου Λιρᾶ: ΕΛΕΝΗ ΓΙΟΥΓΚ. — Μαξιμου Βιλρέ: ΑΠΙΣΤΟΣ!

ΕΤΗΣΙΑ ΣΥΝΔΡΟΜΗ

προπληρωτέα

Ἐν Ἀθήναις φρ. 8, ταῖς ἐπαρχίαις 8,50 ἐν τῷ ἐξωτερικῷ φρ. χρυσᾷ 15

Ἐν Ρωσσίᾳ ρουβλια 6.

ΚΑΡΟΛΟΥ ΜΕΡΟΥΒΕΛ

ΟΙ

ΤΕΛΕΥΤΑΙΟΙ ΚΕΡΑΝΔΑΛ

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟΝ

Η ΔΕΣΠΟΙΝΙΣ ΔΕ ΦΟΝΤΕΡΟΣ

[Συνέχεια]

Ἡ Ἀγνή ἐπλησίασε τοὺς ἀδελφοὺς αὐτῆς.

— Τί μηχανορραφεῖτε λοιπόν; ἤρωτησε.

— Τίποτε. Εἶναι ὑπόθεσις, ἡ ὁποία δὲν σὲ ἐνδιαφέρει. Πήγαινε νὰ καθῆσῃς. Νά, ἔρχεται καὶ ἡ συντροφιὰ.

Ἀληθῶς ὁ κύων τῆς φυλακῆς ὕλακτει ἐν τῇ αὐλῇ, ὁ δὲ Μιρῶ ἀνύψωσε τὴν κεφαλὴν στρέφων αὐτὴν πρὸς τὴν εἴσοδον. Ἐνταυτῷ κρότος πετάλων ἤκούσθη.

Ὁ Ἰάκωβος ἔλαβε τὴν ἡράμα. ὅπερ ἔφερον εἰς τὴν αὐλὴν, ἐνῶ ὁ Ἰβ μετέβη ἐν ἀνοιξῇ καὶ θέσῃ τὸν ἵππον τοῦ ἐνωμοτάρχου εἰς τὸν σταῦλον.

Ἡ κυρία Κερανήδλ ἀνέκυψεν ἐκ τῆς ὑπνηλίας, ἵνα ὑποδεχθῇ τοὺς ξένους. Τὸ ὄχρον πρόσωπόν τῆς ἐφωτίσθη, ἀλλ' οἱ ἰδόντες αὐτὴν πρὸ δεκαετίας δυσκόλως θὰ ἀνεγνώριζον αὐτήν.

Ἐπὶ τῆς μορφῆς τῆς ἐφάνετο ἀνάταος ὀδύνη, ἡ δὲ θλίψις ἐζωγραφεῖτο εἰς τὰ ὄμματα καὶ τὴν μελαγχολικὴν αὐτῆς ἐκφρασιν.

Ἀπὸ τοῦ θανάτου τοῦ συζύγου τῆς ἦν σιωπηλὴ καὶ σύννους ἐφάνετο οἰνοεὶ ξένη πρὸς τὰ περὶ αὐτὴν συμβαίνοντα.

Διέμενον ὀλοκλήρους ἡμέρας εἰς τὴν

ἐκκλησίαν τοῦ Πενυέ, ψελλίζουσα εὐχας, ὧν οὐδὲ τὴν ἔνοιαν ἤννοε.

Πολλάκις εὗρον αὐτὴν ἀναίσθητον, ἐξηπλωμένην χαμαὶ εἰς τὸν πρόναον. Ἡ ἀσθενὴς ἐκείνη ψυχὴ ἐταλανίζετο ὑπὸ μυστηριώδους νόσου, ἣτις κατεβιβρώσκειν αὐτὴν καὶ ἦν εἰς οὐδένα ἐνεπιστεῦετο. Ἐνίοτε ἡ διέγερσις αὐτῆς ἦν τοιαύτη, ὥστε ἐνόμιζε τις ὅτι θὰ παραφρονήσῃ.

Ἐν τῇ συνοικίᾳ ἀπέδιδον τὴν κατὰστασιν αὐτῆς εἰς τὰς θλίψεις τῆς χηρείας.

Ἐπῆρχεν ὅμως ἀνθρώπος τις γνωρίζων πλειότερα τῶν ἄλλων.

Οὗτος ἦν ὁ Σακκοράφας, ὁ φίλος τῆς Μαριάννας Κερανήδλ, ὁ φύλαξ τοῦ Σαιν-Ζιλδᾶς.

Ἡ Μαριάννα ἀληθῶς ἐγίνωσκε μυστικὸν καταβιβρώσκον αὐτήν. Ὁ σύζυγός τῆς, πρὸ τῆς αὐτοκτονίας του, εἶχε διηγηθῆ αὐτῇ τὴν ἱστορίαν τοῦ Νοέλ Τρελάν καὶ τὸ φοικῶδες ἐγκλήμα του, ἐν πάσῃ λεπτομερείᾳ. Εἶχεν ἀποκαλύψει αὐτῇ τὴν πηγὴν τῶν χρημάτων, δι' ὧν ἐπλήρωσε τὰ χρεῖα του καὶ τὸ μέρος ἀκριβῶς ἐνθα ἔκειτο τὸ πτώμα τοῦ πατρὸς τῆς Ζουάννας Τρελάν, τῆς ἐγκαταληφθείσης νεάνιδος, τῆς δυστυχούσης Ἰσως, περὶ ἧς δὲν ἤκουσέ τι ἔκτοτε.

Ἡ ταλαιπωρὸς αὐτῆς γυνῆ, ἡ ἀγαθὴ καὶ ἀσθενὴς, ὑπῆρξε μάρτυς τῶν φρικαλέων ἀγρυπνιῶν τοῦ συζύγου τῆς. Εἶδε τὸν Πέτρον Κερανήδλ ἐγειρόμενον τὴν νύκτα, ὑπὸ τὸ κράτος ἀπαισίου ἐφιάλτου, πλανώμενον ἐν τῷ δωματίῳ καὶ φεύγοντα τὸν ὕπνον, διότι ἅμα ἀπεκοιμᾶτο ἔβλεπε τὸ φάσμα τοῦ θύματός του, ὅπερ κατεδίωκεν αὐτὸν διὰ παραπόνων καὶ κραυγῶν.

Οἱ κάτοικοι τῆς Βρεττανίας εἶναι δεισιδαίμονες. Ἡ τύψις τοῦ συνειδότης ἐκυρῖσεν αὐτὸν τοσούτον. Ὅστε ἐπεξήτησε νὰ εὗρῃ ἐν τῷ τάφῳ ἀνάπαυσιν ἀπὸ τῶν ἀφορητῶν βασάνων του.

Καὶ αὐτὴ ἡ Μαριάννα, ἀναμνηστικὴ τῶν φοβερῶν ἐκείνων νυκτῶν, ἐνόμιζεν ὅτι κατεδιώκετο καὶ αὐτὴ ὑπὸ τῶν αὐτῶν ὄραμάτων, διότι, καίτοι δὲν συμμετέσχε τοῦ ἐγκλήματος, εἶχεν οὐχ ἡ-

τον ἐπωφεληθῆ ἐξ αὐτοῦ. Ἐνόμιζε κατηραμένον τὸν οἶκόν τῆς καὶ κατετρώχετο ὑπὸ βχθυτάτης μελαγχολίας καὶ ἀπογοητεύσεως.

Τὸ σῶμά τῆς μόνον ἔζη ἔτι· ἡ ψυχὴ αὐτῆς εἶχε θανασίμως πληγῆ, ὁ δὲ νοῦς τῆς ἐσθέννητο ὡς φλίξ ὑποτρέμουσα εἰς τὰς τελευταίας αὐτῆς ἀναλάμψεις.

Ὁ Πέτρος Κερανήδλ, τὴν στιγμὴν τοῦ θανάτου, ἀπήτησε νὰ ὀρκισθῆ ἡ σύζυγός του ὅτι θὰ ἐτήρει σιγὴν, ἀλλ' ἡ σιωπὴ αὐτῆ ἀπέπνιγεν αὐτήν.

Μόνος ὁ Ζεαννῖνος ἐγνώριζε τὴν αἰτίαν τῆς ὀδύνης τῆς. Δὲν ὤμίλησε ποτὲ ἐνώπιόν του, ἀλλ' ἤννοοῦντο ἀμοιβαίως.

Ἡμέραν τινα ὁ φύλαξ περιπατῶν μετ' αὐτῆς εἰς τὸ δάσος, ἵνα τὴν διασκεδάσῃ, τῇ ἔδειξε διὰ τοῦ δακτύλου τὴν θέσιν ἐνθα ἔκειτο εἰς τὸ βῆθος τῶν ὑδάτων τὸ σῶμα τοῦ Νοέλ Τρελάν.

Ἐκείνη ἐγονυπέτησε καὶ καλύψασα διὰ τῶν χειρῶν τὸ πρόσωπον ἐψιθύρισε τὰς λέξεις ταύτας μόνον: Θεέ μου, λαβε οἶκτον δι' ἡμᾶς.

Οὐδέποτε ἤκουσαν τὸ ὄνομα τῆς Ζουάννας Τρελάν. Ἠγνόουν καὶ ἂν ὑπάρχῃ ἔτι.

Οὐδέποτε πρὸς τούτοις προέφερον τὸ ὄνομά τῆς. Ἐν τούτοις ἡ Μαριάννα τὸ ἐνεθυμείτο πάντοτε.

Οὕτως, ἡ γυνὴ αὐτῆ, ἔζη ἐν τῇ ἐπαύλει ὡς ἀγαλμα ἀψυχον καὶ ἀδιάφορον διὰ τὰ περὶ αὐτήν.

Ἐν τῇ πεπτωκυῖᾳ ἐκείνη οἰκογενεῖα τὸ πρὸς τοὺς γονεῖς σέβας διετηρεῖτο. Τὰ τέκνα τῆς περιποιούντο καὶ εἰς ἄκρον ἐσέβοντο καὶ ἐτίμων αὐτήν.

Ἦτο μήτηρ.

Σπανίως ἀνεμιγνύετο εἰς τὰς συνδιαλέξεις, ἀς μόλις ἤκουε, κατεχομένη ὑπὸ τῶν ἀπαισιῶν σκέψεων τῆς.

Ἡ μικρὰ ὑπέρητις, ἀκούσασα τὸ βᾶδισμα τοῦ ἵππου, ἔσπευσε πρὸς τὴν θύραν.

Ἠνέωξεν αὐτήν καὶ ὁ ἐνωμοτάρχης τοῦ Πορνιγιούεν, ὕψηλός, ἐρυθροπάρειος με τοὺς μεγάλους αὐτοῦ μύστακας, ἐφάνη ἐρχόμενος ὀπισθεν τοῦ ἱερέως, ὅστις προηγείτο αὐτοῦ.

Ὁ ἱερεὺς τοῦ Πενοὲ ἦν καχεκτικός, ἰσχνός, μὲ κοιλανθεισὰς παρειάς, ὄξυ πωγώνιον, γωνιωδὴ κεφαλὴν καὶ ἀραιὰν μιζοπόλιον κόμην.

Ἐφαίνετο ἀνθρώπος ταπεινός καὶ πτωχός· ἐν τούτοις ἠσθάνετο τὶς βλέπων αὐτὸν ὅτι εἶχεν ἐνώπιον αὐτοῦ ἀξιοπρεπεῖαν ἀνθρώπου, πληθὴ ἀγαθότητος.

Ἐνῶ ὁ ἱερεὺς ἐχαιρέτα τοὺς ἐν τῇ ἐπαύλει καὶ ἐλάμβανε τὴν παρὰ τὴν θερμάστραν συνήθη αὐτῷ ἔδραν, ὁ χωροφύλαξ, διὰ τῆς βροντώδους αὐτοῦ φωνῆς, ἀνέκραξε :

— Καλὴ σπέρα σας ! Εἰσθε καλὰ, κυρία Κερανδάλ ;

Καὶ χωρὶς ν' ἀναμείνη ἀπάντησιν :

— Ἐλα, ὠραία ! Τόσῳ τὸ καλλίτερον ! Καὶ σεῖς, δεσποινίς Ἀγνή ; Πάντοτε ὠραιότερα. Σὰς φέρω μίαν ἀνοδοδέσμη μὲ τὴν ἀδειαν τῆς κυρίας Κερανδάλ. Εἶναι ἀπὸ ἀνθη τοῦ ἰδικοῦ μου κήπου, τὸν ὁποῖον μόνος μου ἐγὼ καλλιερῶ. Χειρίζομαι τὸν λίσγον, ὅπως καὶ τὸ ξίφος· τὰ ὅπλα τῆς εἰρήνης, ὅπως καὶ τὰ ὅπλα τοῦ πολέμου !

Ἐτεῖνε τῇ Ἀγνῇ τερατώδη ἀνοδοδέσμη, ἐν ἣ ὑπῆρχον ἀναμιξὲ δάλεναί, καρυόφυλλα, νάρδος καὶ ἄλλα φυτὰ καὶ ἀνθη.

— Δὲν θέλω, δεσποινίς Ἀγνή, νὰ ἔχετε ἄλλα ἀνθη, εἰμὴ τὰ ἰδικά μου, εἶπε γελῶν.

Ἐκείνη ἀπήντησε δι' ὑποκλίσεως.

— Εὐχαριστῶ, κύριε Μισό.

— Λοιπόν, ἐνωμοτάρχᾳ, εἶπεν εἰρωνικῶς ὁ Κορεντίνος, θὰ σὲ ἐθαύμαζεν ὅλος ὁ κόσμος βλέπων σε μὲ αὐτὸ τὸ φορτίον.

— Ἐκρέματο εἰς τὸ ἐρίππιόν μου. Θὰ τὸ ἔφερα ὅμως εὐχαρίστως καὶ πεζός. Διὰ τὰς φίλας του, ὑπέλαθε ρίπτων ἐπὶ τῆς Ἀγνῆς φλογερὸν βλέμμα, δὲν αἰσθάνεται κανεὶς τὸν κόπον.

— Πάντοτε εὐγενὴς ὁ ἐνωμοτάρχης, παρετήρησεν ὁ Ἴβ Κερανδάλ ἀτενίζων τὴν Ροζίνα. Διὰ τὰς ἐνανταμείψασιν, Μισό, θὰ σοὶ δώσουν θέσιν πλησίον τῆς κόρης, μὴ τῆς λέγεις ὅμως πολλά. Αὐταὶ αἱ κόραι ἀνάπτουν εὐκόλως, καὶ ἡ στολὴ δελεάζει.

— Εἰς τὸ τραπέζι, εἶπεν ὁ Κορεντίνος.

Ὁ κύριος τοῦ Πενοὲ καὶ οἱ συνδαιτυμόνες ἐτοποθετήθησαν ὡς θὰ ἔπραττον πρὸ δύο ἢ τριῶν αἰώνων, τῆς πυργοδεσποίνης ἐχούσης πρὸ μὲν τὰ δεξιά αὐτῆς τὸν ἱερέα, πρὸς δὲ τὰ ἀριστερὰ τὸν κολοσιαῖον ὑπαξιωματικόν, εἶτα τὴν θυγατέρα καὶ τοὺς υἱοὺς τῆς καὶ τέλος εἰς τὸ ἄκρον μικρὸν ὑπρέτην τῆς ἐπαύλεως τὸν Ζοσίλ Τρενέκ.

Ἡ Ροζίνα περιήρχετο τὴν τράπεζαν δραστηρίᾳ, ἀπωθοῦσα ἡρέμα τὴν ἔδραν τοῦ Ἴβ ὁσάκις διήρχετο ὀπισθέν του, ἐνῶ ὁ Ζοσίλ ἔτρωγε μετὰ πολλῆς ὀρέξεως.

Ἡ συνδιαλέξεις ἐν ἀρχῇ ἦν μηδαμινή. Πάντες ἔτρωγον καὶ οὐδὲν ἤθελον νὰ ὁμιλῶσι.

Ἡ Ἀγνή τέλος διέκοψε τὴν σιωπὴν.

— Μήπως ἔχετε εἰδήσεις ἀπὸ τὸν μέγαλον πύργον, διδάσκαλε ; ἠρώτησε.

Ἡ Ἀγνή ἦτο νέα. Εἶχε διέλθῃ δύο ἔτη εἰς τινὰ μονὴν τοῦ Βάν. Δὲν ἐγνώριζε τὸν κόσμον, ἤκουσεν ὅμως νὰ ὁμιλῶσιν ἀορίστως περὶ αὐτοῦ, ὡς περὶ τινος μεμακρυσμένης νήσου ἐν τῇ ἱστορίᾳ ναύτου, ἰδόντος αὐτὴν μακρόθεν. Αἱ σύντροφοι αὐτῆς ἐν τῇ μονῇ ἦσαν κόραι καλλιερηγῶν ἢ βρεττανῶν ἀστῶν, μὴ γνωρίζουσαι πλεοῦτερα αὐτῆς. Ἀλλ' ἡ Ἀγνή ἐγνώριζεν ὅτι ἦτο ὠραία. Αἱ λαμπρότητες τῶν Φοντερόζ ἔλαμπον ἐνίοτε εἰς τὰ ὄνειρα αὐτῆς, ἀνευ σκέψεων φθόνου ὅμως, διότι ἦν φύσει ἀγαθὴ καὶ εὐκρινής.

Οἱ ἀδελφοὶ Ἰάκωβος καὶ Κορεντίνος εἶχον τὰ σκληρὰ τῆς φυλῆς των ἐνστικτὰ, ἅτινα εἶχον κληρονομήσει ἐκ τοῦ πατρὸς αὐτῶν.

Ἡ μήτηρ ἦν χωρική, ἀδυνατοῦ χαρακτῆρος καὶ δυσειδαίμων.

Ἡ Ἀγνή τοῦναντίον εἶχε τὴν λεπτότητα καὶ τὴν χάριν δεσποινίδος τοῦ 15 αἰῶνος ἠνωμένας μὲ τὴν ἀθωότητα καὶ τὴν ἀγνοίαν κόρης ἀνατραφεῖσης μακρὰν τῶν πόλεων, εἰς τὸ βάθος τῶν δασῶν τοῦ Μορβάν ἢ τῶν χέρσων τῆς Βρεττανίας.

Ὅ,τι διέκρινεν ἔτι αὐτὴν ἦν ἄκρα φυσικὴ ἀγαθότης, ψυχὴ φλογερὰ καὶ τρυφερὰ ἐνταυτῷ, ἔτοιμος ν' ἀποκαλυφθῇ, ἤρκει ὁ ἐκλεκτός της νὰ ἐπραγματοποιή μίαν τῶν χιλίων χιμαιρῶν, αἵτινες ἐγεννῶντο ἐν τῇ φαντασίᾳ τῆς, διεγειρομένη ἐκ τῆς γειννιάσεως τοῦ Σαιν-Ζιλδὰς καὶ τοῦ ἐν αὐτῷ πλοῦτου.

Ὅσάκις ἐβλεπε διερχομένην τοῦ Πενοὲ τὴν δεσποινίδα δὲ Φοντερόζ ἐπὶ τοῦ ἐξαισίου ἵππου τῆς, ἡ καρδία τῆς συνεθλίβετο. Ἐρριπτε θλιβερὸν βλέμμα ἐπὶ τοῦ πενιχροῦ αὐτῆς δωματίου καὶ ἐθλίβετο διὰ τὴν ἀντίθεσιν.

Ἐπὶ τῇ ἐρωτήσῃ τῆς νεανίδος ὁ ἱερεὺς ἀπήντησε :

— Ναί, δεσποινίς Ἀγνή.

Ἀλλ' ὁ ἱερεὺς δὲν εἶπε τί πλέον ἐξακολούθων νὰ τρώγῃ.

— Ἴδου μίαν ἀθλία οἰκία ὅπου εἰμπορεῖ κανεὶς νὰ γηράσῃ, εἶπεν ὁ ἐνωμοτάρχης ἀπομάσσαν τοὺς μύστακας.

— Ἄν εἴμεθα ἡμεῖς ἐκεῖ, παρετήρησεν ὁ Κορεντίνος, θὰ ἐπερνοῦμεν χαριτωμένην ζωὴν· ἀλλ' ἡ κυρία μαρκησία δὲ Φοντερόζ ἀποφεύγει τὸν κόσμον καὶ εἶναι μισάνθρωπος.

Ὁ ἱερεὺς διεμαρτυρήθη.

— ὦ ! ὄχι, εἶπεν ἐμφαντικῶς.

— Εἶμαι βέβαιος, παππᾶ μου, ὑπέλαβεν ὁ Κορεντίνος. Ἐχω λόγους νὰ τὸ λέγω.

Ἐτόνιζεν ἐκάστην λέξιν μετ' ὀργῆς μόλις συγκρατούμενης. Αἱ ἀπειλαὶ τοῦ ἐπιμελητοῦ ἐπίεζον τὰ στήθη του.

— Καὶ μὴ λησμονεῖτε ὅτι τὸ Σαιν-Ζιλδὰς εἰμποροῦσε νὰ ἦτο ἰδικόν μας, προσέθηκε.

— Θὰ εἰσθε εὐτυχέστεροι ; παρετήρησεν ὁ Μισό ρίπτων ἐκφραστικὸν βλέμμα ἐπὶ τῆς Ἀγνῆς, ἥτις ἠρυθρίασε. Ἐχετε καλὴν καὶ στερεὰν οἰκίαν καὶ γαίας. Ζῆτε ἀνέτως καὶ περιποιεῖσθε τοὺς φίλους.

— Χάρις εἰς τὸν Ἴβ, ὁ ὁπῆτος ἐργάζεταί.

— Δὲν παραπονοῦμαι, εἶπεν ἀπλῶς ὁ Ἴβ.

— Κυνηγᾶς ὅταν θέλῃς καὶ ὅπου θέλεις καὶ τὸ κυνήγι δὲν λείπει. Ἡ ζωὴ δὲν εἶναι μεγάλη. Ἀλήθεια, κυρία Κερανδάλ ;

— Ἄφες τὴν μητέρα, ἐνωμοτάρχᾳ, εἶναι κακοδιάθετος.

— Καὶ ὅμως, εἶπεν ὁ Ἰάκωβος, ἂν ἐχρηιάζετο νὰ ἐνοικιάσωμεν τὴν ἔπαυλιν, θὰ ἐψοφούσαμεν ἀπὸ τὴν πείνα.

— Δὲν θὰ τὴν ἐνοικιάσωμεν, εἶπεν ὁ Ἴβ, καὶ θὰ ζήσωμεν ἐδῶ μέχρι τέλους. Οἱ Κερανδάλ ἐδῶ θ' ἀποθάνουν.

Ὁ Κορεντίνος ἐστράφη πρὸς τὸν ἀδελφόν του.

— Καλὰ ἡμεῖς, ἀλλὰ μὲ τί θὰ ὑπανδρεύσωμεν τὴν ἀδελφὴν μας ;

— Θὰ μείνη μαζύ μας. Δὲν εἶναι ἀλήθεια Ἀγνή ;

— Βέβαια.

Ἡ Ροζίνα εἴλκυεν ἐκ τοῦ ὀβελοῦ τὴν χθίνα, προσέχουσα εἰς ὅ,τι ἐλέγετο.

— Βέβαια, εἶπεν, ἂν εἶχε τὴν περιουσίαν τῆς δεσποινίδος Καικιλίας θὰ ὑπανδρεύετο εὐκολώτερα.

— Οἱ γαμβροὶ δὲν θὰ ἔλειπον, εἶπεν ὁ μικρὸς Ζοσίλ. Εἶναι τόσον πλουσία ἡ δεσποινίς τοῦ Σαιν-Ζιλδὰς !

— Καὶ ὠραία, προσέθηκεν ἡ Ἀγνή.

— Ὀλιγώτερον ἀπὸ σας, ἀνέκραξεν ὁ ἐνωμοτάρχης.

— Ἐλησμόνου τὴν εἰδησίαν μου, εἶπεν ὁ ἱερεὺς.

— Τί σκέπτεσαι λοιπόν, παππᾶ ; ἠρώτησεν ὁ Κορεντίνος.

— Ἐμαθα κάτι σπουδαῖον ἀπὸ τὸν συναδελφόν μου τοῦ Σαιν-Ζιλδὰς.

— Τί λοιπόν ;

— Ἡ δεσποινίς Καικιλία θὰ ὑπανδρευθῇ.

Ὁ Κορεντίνος καὶ ὁ Ἰάκωβος ἀνεσκίρτησαν καὶ ἠτένισαν ἀλλήλους.

Θὰ ἔλεγέ τις ὅτι κεραυνὸς ἔπεσε πρὸ τῶν ποδῶν των.

[Ἐπεται συνέχεια].

* Κ.

F. D. GUERAZZI

H

ΜΑΧΗ ΤΟΥ ΒΕΝΕΒΕΝΤΟΥ

ΙΣΤΟΡΙΚΟΝ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ

[Συνεχία]

Ὁ Φρειδερίκος ἐφώρμησε κατ' αὐτῶν ὡς μαινόμενος.

Δύο τάγματα, τὸ ρωμαϊκὸν καὶ τὸ ἀνατολικόν, μὴ δυνθθέντα ν' ἀνθέξωσιν εἰς τὴν φοβεράν ἐκείνην ἔφοδον, ἐκλονίσθησαν καὶ ἐτράπησαν εἰς φυγὴν.

Ὁ Φρειδερίκος, καταδιώκων αὐτά, ἐφθασεν εἰς τὸ μέρος, ἔνθα ἦτο τὸ ἀμάξιον, ἐφόρευεν ἰδίᾳ χειρὶ τοὺς βόας καὶ ἤρπασε τὴν σημαίαν.

Ἐν τούτοις, ἡ ἑτέρα πτέρυξ τοῦ μεδιολανικοῦ στρατοῦ κατατροπώσασα τοὺς ἐχθρούς, ἐπανήρχετο εἰς τὸ στρατόπεδον. Μαθοῦσα τὰ περὶ τοῦ ἀμαξίου, πλήρης θάρρους, ὡς ἐκ τῆς προσφάτου νίκης, ὤρμησε κατὰ τοῦ νικητοῦ Φρειδερίκου. Οὗτος ἀντέστη ἐπὶ μακρὸν· ἀλλ' ἐπὶ τέλους, μὴ δυνάμενος ν' ἀνθέξῃ εἰς τὴν ἀκαταμάχητον ἐκείνην ὁρμήν, ἐτράπη εἰς ἐπαίσχυντον φυγὴν, καταλιπὼν ὄπλα καὶ αἰχμαλώτους.

Ἄν καί, κατὰ τοὺς μετὰ ταῦτα χρόνους, ἐμάχοντο ἰσοδύναμοι στρατοὶ ἀμφοτέρωθεν καὶ εἰς τὴν ἀνδρείαν μόνην ἀπέκειτο ἡ τῶν μαχῶν ἔκβασις, ἡ ἰταλικὴ ἀνδρεία θὰ ὑπερίσχυε βεβαίως. Ἀλλὰ, κατὰ τὸ ἐπιόν ἔτος, ἑκατοντακισχίλιοι Γερμανοί, διαβάντες τὰς Ἄλπεις, ἐνίσχυσαν τὸν στρατὸν τοῦ αὐτοκράτορος, ὅστις ἐπέδραμεν αὐτὴν τὴν χώραν τοῦ Μεδιολάνου. Φυβερὰ ὑπῆρξεν ἡ ὑπ' αὐτοῦ ἐπενεχθεῖσα φθορά. . . Τῶν αἰχμαλώτων ἀπέκοπτε τὰς χεῖρας! . . .

Ἐπὶ τέλους, ἀφοῦ διέπραξεν ἀπείρους ὀμότητες, ἐπολιόρησεν αὐτὴν τὸ Μεδιόλανον.

Ἡ σπάνις τῶν τροφίμων δὲν ἐβράδυνε νὰ ἐπέλθῃ τοῖς πολιορκουμένοις, — εἶτε διότι δὲν ἠδυνήθησαν οὗτοι, εἶτε διότι παρημέλησαν νὰ προμηθευθῶσιν ἐγκαίρως τροφάς.

Οἱ Μεδιολανοὶ ἐζήτησαν νὰ συνθηκολογήσωσιν· ἀλλ' ὁ Φρειδερίκος ἀπήντησεν αὐτοῖς, ὅτι μόνον ἀνεῦ ὄρων ἐδέχετο τὴν παράδοσιν τῆς πόλεως.

Οἱ εὐπατριδαὶ ἀπεφάσιον ν' ἀποθάνωσι μᾶλλον· ἀλλ' ὁ ὄχλος στασιάζας ἐξηνάγκασεν αὐτοὺς νὰ ἐνδώσωσιν. Ἐντεῦθεν ἀρχεται ὁ οἰκτρός τῆς πόλεως ἐκείνης ὄλεθρος, ὃν προθύμως θὰ ἐξιστοροῦμεν, ἂν μὴ πλείστα σπουδαῖα γεγονότα ἀπελείποντο ἡμῖν πρὸς διήγησιν.

Ἡ ἀποτείχισις τοῦ Μεδιολάνου ἐξετελέσθη ὑπὸ ἰταλικῶν χειρῶν. . . ἀπανθρωπότερον δὲ δὲν θὰ ἐξετέλουν αὐτὴν αὐτοὶ οἱ ἐχθροί.

Τοιαύτη ἦτο ἡ φιλοπατρία τῶν πατέρων μας! . . . Λέγω δὲ τοῦτο, ὅπως ἀποδείξω, οὐχὶ ὅτι ἡμεῖς εἴμεθα καλλίτεροι ἐκείνων. . . ἀλλ' ὅτι καὶ ἐκεῖνοι δὲν ἦσαν ἡσσον ἡμῶν κακοῦργοι. . . καὶ ὅτι πάντες—καὶ ἐκεῖνοι καὶ ἡμεῖς—εἴμεθα ἀνόσιοι! . . .

Ἐκτοτε ἡ κυβερνήσις τοῦ Φρειδερίκου ἤρξατο καθισταμένη βραρεῖα ταῖς πλείστασι τῶν λομβαρδικῶν πόλεων. . . Οὐδεμία τούτων ἠλπίζεν ὅτι ἠδύνατο ν' ἀνθέξῃ μόνη. . . συννηωμένοι ὁμως ἴσως θὰ ἀπεπειρῶντο τοῦτο μετὰ τινος ἐλπίδος ἐπιτυχίας. . . καὶ τὸ ἀπεπειράθησαν. . .

Ἡ Βερώνη ἐποίησε πρώτη τὴν τοιαύτην πρότασιν.

Τὸ Παταύιον, ἡ Βικεντία, τὸ Τρεβίζον, ἀπεδέξαντο δευτέραι αὐτήν. . . μετ' οὐ πολὺ δὲ καὶ ἡ Κινετία.

Γερμανίαν, ἔνεκα στάσεώς τινος, κατήλθεν αὐτὴ εἰς Ἰταλίαν, ἀλλὰ τὴν φορὰν ταύτην διὰ τῆς Καμονικῆς κοιλάδος, ὅπως ἀποφυγῇ τοὺς Βερωναίους.

Οἱ κάτοικοι τῆς Βερωναίας Μάρκας, τῆς Μαντούης, τῆς Κρεμώνας, τῆς Βρεσκίας, τῆς Βεργάμου, τῆς Φερράρας καὶ τοῦ Μεδιολάνου, ἐν συνεδίῳ συγκληθέντι ἐν τῇ μονῇ τοῦ Ἁγίου Ἰακώβου τῆς Ποντιδας, ὤμωσαν νὰ μὴ καταθέσωσι τὰ ὄπλα, ἄχρις οὐ ἤθελον ἀνακτήσῃ τὰ καταπατηθέντα δικαιώματά των. Ὁ Φρειδερίκος, ἀποφεύγων τὴν ἀπόροπτον ταύτην καταιγίδα, ἀπῆλθεν εἰς Ρώμην, ἧς μέρος παρέδωκεν εἰς τὰς φλόγας, εἶτα ἐξεστράτευσεν κατὰ τῆς Νεαπόλεως.

Ἀλλὰ τοῦ λιμοῦ καταστρέψαντος τὸν στρατὸν του, διῆλθε, δίκην φυγάδος, τὴν Λούκκαν καὶ ἐπορεύθη εἰς Ποντρέμολι, οὗτινος ὁμως οἱ κάτοικοι ἀντέστησαν κατ' αὐτοῦ, ἀπειλήσαντες νὰ τὸν συλλάβωσι. Τῇ βουθείᾳ τοῦ μαρκησίου Μκλασπίνα, κατώρθωσεν ἐπὶ τέλους νὰ σωθῇ εἰς Γερμανίαν.

Ὁ κατ' αὐτοῦ σύνδεσμος, ἰσχυρότερος ὅσημέραι γινόμενος, ἀνήγειρε μετὰ τῆς χώρας τῆς Παυίας καὶ τῆς τοῦ κόμητος τοῦ Μομφόρτ, ἐπὶ τῆς συμβολῆς τοῦ Τανάρου εἰς τὸν Βορμιδαν, καὶ ἐπὶ ἐδάφους ἰλυόεντος καὶ εὐμαλάκτου, πόλιν, ἣν πρὸς τιμὴν τοῦ Πάπα Ἀλεξάνδρου ἐκάλεσεν Ἀλεξάνδρειαν.

Ὁ Φρειδερίκος, ὀργισθεὶς λίαν ἐπὶ τούτῳ καὶ μὴ δυνάμενος νὰ ἐστρατεύσῃ αὐτοπροσώπως, ἔπεμψε πρὸς καταστολὴν τῆς στάσεως τὸν τοποτηρητὴν αὐτοῦ Χριστιανὸν ἀρχιεπίσκοπον Μαγεντίας, ὅστις μετὰ τινὰ κατορθώματα, ἅτινα θὰ ἦτο ἀξία ἀφηγήσεως, ἂν ἐξετελοῦντο διὰ τοῦ θάρρους ἐκείνου, ὅπερ δεικνύει ὁ ληστής ἐπὶ τῆς δημοσίας ὁδοῦ, ἐπολιόρησεν τὴν Ἀγκῶνα.

Οἱ Ἐνετοί, ἀποχωρισθέντες τοῦ Λομβαρδικοῦ συνδέσμου, ἠνώθησαν μετὰ τοῦ Χριστιανοῦ καὶ προσέβαλον τὴν πόλιν ἀπὸ τῆς θαλάσσης.

Οἱ πολιορκουμένοι ἀπεδείχθησαν τότε ἀληθεῖς κληρονόμοι τῆς ἀρχαίας εὐκλείας καὶ ἀξιοὶ υἱοὶ τοῦ λατινικοῦ αἵματος. Προσβληθέντες, ἀντέστησαν· προσβαλόντες, ἀπέκρουσαν.

Κατὰ τινὰ ἐξοδον, διασπείραντες τοὺς ἐχθρούς, κατεδίωξαν αὐτοὺς μετὰ τοσαύτης ὁρμῆς, ὥστε οὗτοι φυγόντες κατέλιπον εἰς χεῖράς των ἕνα πύργον.

Ἡ μηχανὴ αὕτη, καίπερ ἐκ ξύλου, ἦτο ἰσχυροτάτη καὶ πλήρης ἐνόπλων, οὔτινες ἐφαίνοντο ἔχοντες ἀπόφκσιν νὰ ὑπερασπίσωσιν αὐτὴν ἄχρι τῆς τελευταίας τοῦ αἵματός των ρανίδος. Πάντες ἐδίσταζον. Ὁ βέβαιος ἐκεῖνος κίνδυνος ἐνέπνεεν αὐτοῖς τρόμον.

Ἀλλ' ἡ Στουμάρα, γενναία ἀριστοκράτις, αἰσχυνθεῖσα ἐπὶ τῇ δειλίᾳ των, ἤρπασε δαυλὸν καὶ ὁρμήσασα κατὰ τοῦ πύργου ἔθετο πῦρ εἰς αὐτόν. Ἐμεινε δ' ἐκεῖ, ἄχρις οὐ εἶδε τὰς φλόγας διαδοθεῖσας καὶ ἐπειρήθη ὅτι ἡ φοβερὰ μηχανὴ δὲν θὰ ἐσώζετο πλέον.

Ἡ τόση γενναϊότης μικροῦ ἐδέησε ν' ἀποβῇ ματαία, ἔνεκα τῆς ἐλλείψεως τῶν τροφίμων.

Οἱ πολιορκουμένοι, ἀφοῦ κατηνάλωσαν πάντα τὰ πρὸς τροφήν καταλληλὰ, ἤρχισαν νὰ τρώγωσι δέρματα, βδελυκτὰ ζῶα καὶ ἀκαθαρσίας. Ἀλλ' ἐπὶ τέλους, καὶ ταῦτα ἐξέλιπον.

Οἱ ἀγαθοί, οὔτινες πάντοτε εἶναι οἱ ὀλίγοι, περιέμενον ἐγκαρτεροῦντες τὸν ἕκνατον. Οἱ πονηροί, οἱ τοσῶν περισσότερον προσκολλώμενοι εἰς τὴν ζωὴν, ὅσῳ περισσότερον ἀξέχρουν τὸν θάνατον, ἐστασίασαν, θορυβοῦντες καὶ ἐναντιούμενοι κατὰ παντός ἀντιλέγοντος. Αἴφνης γέροντις τυφλός, ἐγερθεὶς, ἀφοῦ ἠὺχαρίστησε τὸ Θεόν, διότι τυφλὸς ὢν δὲν ἐβλεπε τὴν ἡμέραν ἐκείνην τοῦ ἐξετελισμοῦ καὶ τῆς ἀτιμίας, ἤλεγξε τοὺς λαλοῦντας περὶ παρὰ δόσεως, ἔπεισεν αὐτοὺς ὅτι ἦτο ἀδύνατον νὰ τύχῃσι συγγνώμης πρὸς τοῦ ἐχθροῦ καὶ ἀπέδειξεν ὅτι ἠδύνατο ἔτι νὰ σωσῃ τὴν πόλιν, ἀντιστάμενοι, διότι ὁ Θεός, ἡ παρηγορία τῶν δυστυχῶν καὶ ὁ ἀντιλήπτωρ τῶν ἐν συμφοραῖς, δὲν ἐπεφύλασεν αὐτοῖς βεβαίως ἀρεκτον ὄλεθρον, ἤρκει ν' ἀναθέσωσιν τὰς ἐλπίδας των εἰς αὐτόν, τὸν θραύοντα τοὺς ὀδόντας τοῦ λέοντος καὶ ἀφαιροῦντος τὸ δηλητήριο τοῦ ὄφρατος.

Ὁ ὄχλος ἐσιώπη. Οἱ συνετώτεροι, ἐωφεληθέντες τὴν περίστασιν, συνῆθροισαν ὅσα χρήματα ἠδυνήθησαν καὶ ἐφόρτωσαν αὐτὰ ἐπὶ λέμβου, ἐφ' ἧς ἐπιβάντες τολμηροὶ καὶ πεπειραμένοι ἄνδρες διηλθὼν ἀβλαβεῖς διὰ τῶν ἐνετικῶν γαλερῶν, ἐφθασαν εἰς τὸν Γουλλιέλμον Μαρκεσέλλαν, ἀρχηγὸν τῶν τῆς Φερράρας Γουέλφων, καὶ ἔπεισαν αὐτόν νὰ σπεύσῃ εἰς βοήθειαν τῆς πολιορκουμένης πόλεως.

Ἐν τούτοις, ἡ πείνα εἶχε καταστῆ ἀνυπόφορος ἐν Ἀγκῶνι. Γυνὴ ἀριστοκράτις, ἐξῆλθε γειτονικῆς οἰκίας, ὅπου εἶχε ζητήσῃ ματαίως τεμάχιον ἄρτου, ὅπως ἐνίσχυθεῖσα δυνηθῆ νὰ γαλουχήσῃ βρέφος, ὅπερ ἔφερεν ἐν ταῖς ἀγκάλας. . . Τὸ βρέφος, εὐσαρκον καὶ ὠραῖον, ἐκοιμάτο στηρίζον τὴν ἀβρὰν κεφαλὴν του ἐπὶ τοῦ ὤμου τῆς μητρός του, ἧτις ἐβλεπεν αὐτὸ μετ' οἰκτου. Θὰ ἐξύπνα τὸ ἀθῶον ἐκεῖνο, ἀλλὰ δὲν θὰ εὕρισκεν ἐν τοῖς κόλποις τῆς τὴν ἀναγκαιούσαν αὐτῷ τροφήν! . . .

Ἡ μήτηρ ἐβαδίζε βραδέως καὶ κλονομένη. . . Αἴφνης προσέκοψεν ἐπὶ τινος πράγματος, ὅπερ εὐρέθη μετὰ τῶν ποδῶν τῆς. . .

Ἦτο στρατιώτης, ὅστις ἐκειτο ἡμιθνήξ ἐκ τῆς πείνης.

— Ἀπὸ πολλῶν ἡμερῶν, εἶπεν αὐτῷ, τρέφομαι δι' ἐβρασμένων δερμάτων, καὶ δὲν ἔχω σχεδὸν γάλα διὰ νὰ θρέψω τὸ τέκνον μου. . . Καὶ ὁμως ἐγέρθητι. . . καί, ἂν ἐν τοῖς μαστοῖς μου εὕρησ τι, σοὶ τὸ προσφέρω προθύμως χάριν τῆς πατρίδος.

Ὁ στρατιώτης, ἀνυψώσας τὰ βεβαρημένα ὄμματά του, εἶδε τὴν εὐγενῆ γυναῖκα· ἡ αἰσχύνῃ ἐπανέφερε τὸ ἐρύθημα

ἐπὶ τοῦ προσώπου του καὶ ἐνίσχυσε τὸ ἐξηνητημένον σῶμά του.

Ἡγέρθη, ὤρμησε κατὰ τῶν ἐχθρῶν, ἐφόνευσε πολλούς, καὶ ἐπὶ τέλους ἔπεσε καὶ αὐτὸς κατακοπεῖς.

Ὁ Γουλιέλμος Μαρκεσέλλας, διὰ τῶν χρημάτων τῶν πολιορκουμένων, συναθροίσας ἀνδρας καὶ τροφίμα, ἀφίκετο εἰς Φαλκονιάρε, εἰς ἀπόστασιν τεσσαρῶν μιλίων ἀπὸ τῆς πολιορκουμένης πόλεως. Ἐκεῖ ἔμεινε, ἄχρις οὗ ἐπῆλθεν ἡ νύξ. Τότε διέταξε τοὺς στρατιώτας του ν' ἀναρτήσωσι πυρσοὺς ἐπὶ τῶν λογχῶν των καὶ ὤρμησε βοῆ μεγάλη πρὸς τὴν πόλιν.

Οἱ πολιορκουμένοι ἀπήντησαν. Ὁ Χριστιανὸς τρομαξας ἔφυγεν εἰς τὰ Πικεντικά ὄρη, καὶ εἶτα εἰς τὸ δουκάτον τοῦ Σπολέτι. . . οἱ δ' Ἐνετοὶ ἀπῆλθον ἐπίσης. . .

Ἡ Ἀγίων ἐσώθη . . . τὸν Ὀκτώβριον τοῦ 1174 Ὁ Φρειδερίκος, ἀναχωρήσας ἐκ Γερμανίας καὶ διαβὰς τὸ ὄρος Κενησιον, συνηνώθη μετὰ τοῦ τοποτηρητοῦ του Χριστιανοῦ. Διερχόμενος, ἐπυρπόλησε τὴν Σούζαν. Εἶτα κατέλαβε τὸ Ἄστι καὶ ἐπολιορκήσασκε τὴν Ἀλεξάνδρειαν.

Ἡ ἄμυνα τῆς πόλεως ταύτης εἶναι ἀξία ὅπως ἱστορηθῆ διὰ μακρῶν. Ὑπῆρξε στρατιωτικὸν κατόρθωμα, ὅπερ δέον νὰ ἐξυμνηθῆ, ἐπίσης καὶ οἰονδήποτε ἄλλο τῶν ἀρχαίων ἢ τῶν νεωτέρων χρόνων. . . διότι, ἂν οἱ Ἴταλοὶ τῆς ἐποχῆς ἐκείνης ἦσαν κακοῦργοι, ἤδυναντο ὅμως καὶ εὐκόλως νὰ δεικνύνται γενναῖοι.

Ἡ Ἀλεξάνδρεια, προστατευομένη μόνον ὑπὸ ὄχθου ἐκ χώματος μὴ καλῶς ἔτι στεροῦ, ἀπέκρουσε τὸν αὐτοκράτορα, ἀποδειξάσα αὐτῆς ὅτι τὰ στήθη τῶν ἐχόντων ἀπόφραξιν ν' ἀποθάνωσιν πολιτῶν εἶναι ὁ αἰσιτος τῶν προμαχῶν ἐνὸς λαοῦ.

Ὁ Φρειδερίκος κατέφυγεν εἰς τὴν προδοσίαν, ἀλλ' ἀτιμίαν μόνον ἐκέρδησε. Ἀποκρουσθεὶς ἐπικνελημένως, ἠναγκάσθη μετὰ τέσσαρας μῆνας νὰ λύσῃ τὴν πολιορκίαν καὶ ν' ἀποσυρθῆ εἰς Παύζαν. . .

Τῷ 1176, Βεΐμνος ὁ ἀρχιεπίσκοπος τοῦ Μυθιδεμβούργου, Φίλιππος ὁ ἐπίσκοπος τῆς Κολωνίας καὶ ἄλλοι πολλοὶ ἱεράρχαι, ἀγοντες πολυκριθμούς στρατίας, ἦλθον διὰ τῆς χώρας τῶν Γριγιόνων καὶ τῆς Κισθίνης, πρὸς βοήθειαν τοῦ αὐτοκράτορος. . .

Τὴν 29 Μαρτίου, ἐγένετο ἡ μάχη τοῦ Λενιάνου.

Ἡ χώρα αὕτη, κειμένη μετὰ τὸν Ὀλόνα καὶ τοῦ Τικίνου, πρὸς τὴν ἀγούσαν εἰς τὴν Μείζονα Λίμνην, κατεῖχετο ὑπὸ τῶν Μεδιολανῶν, ὡς παρέχουσα ἀρίστης ἀμυντικῆς θέσεις, καὶ οὐ μακρὰν πρὸς ἐπιθεσιν εὐρυτάτας πεδιάδας, ἐν αἷς δύνανται νὰ ἐνεργήσωσι πολυάριθμοι στρατοί.

Ὁ Φρειδερίκος ἐστρατοπέδευσε ἐν Καριάτη, μικρᾷ κώμῃ, ἀπεχούσῃ ἡμισυ περιπόου μίλλιον τοῦ Φανιάνου, ὅπου ἦτο ἀρχαῖον μοναστήριον, ἀνεγερθὲν ὑπὸ τῆς μακαρίτιδος βασιλίσσης Θεοδολίνδας. Μετὰ τῶν Μεδιολανῶν, συνεστράτευον οἱ ἐκ τῆς Βρεσκίας, Πλακεντίας, Νοβάρας, Λόδι καὶ Βερκελλας σύμμαχοι μετὰ δὲ

τῶν Γερμανῶν, οἱ ἐκ Κώμου καὶ Παύζας, καὶ ὁ μαρκήσιος τοῦ Μουερράτου.

Τὴν πρωΐαν, 700 λουβερδοὶ ἰππεῖς ἐξεστράτευσαν κατὰ τοῦ Φρειδερίκου, ὅστις ἔπεμψε κατ' αὐτῶν 500 τῶν ἰπέων του, . . . οὕτω δὲ ἤρξατο ἡ μάχη. . . ἐμάχοντο γενναίως ἀμφοτέρωθεν, διότι κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην οἱ Γερμανοὶ ἦσαν οἱ καλύτεροὶ τῶν τῆς ὑψηλοῦ ἰπέων, οἱ δὲ Ἴταλοὶ ἠδύνοντο ὑπὲρ βωμῶν καὶ ἐστιῶν. Ἄλλ' οἱ Γερμανοὶ, νέας λαμβάνοντες ἀπύστωτος ἐπικουρίας, διέρρηξαν ἐπὶ τέλους τὰς τάξεις τῶν Ἰταλῶν καὶ ἔτρεψαν αὐτοὺς εἰς φυγὴν. . . Οἱ νικηταί, ἀντὶ νὰ περιμείνωσι συνησπισμένοι τὰς ἄλλας ἐχθρικός δυνάμεις, ἤρξαντο νὰ καταδιώκωσι τοὺς ἠττημένους, καὶ συναντήσαντες καθ' ὁδὸν στήθη τινὰ ἐκ Βρεσκίας, προσέβαλον ἐπίσης καὶ ταῦτα καὶ τὰ διεσκόρπισαν. Ὁ αὐτοκράτωρ, καίπερ ἀποδοκιμάσας τὴν ἀκίρον ταύτην καταδίωξιν, ἠθέλησεν ὅμως νὰ ἐπωφεληθῆ τὴν ταραχὴν, ἣν αἱ πρῶται ἐκεῖναι κινήσεις εἶχον προξενήσῃ εἰς τὰ λουβερδικὰ τάγματα, καὶ ἐπέτεθη μετὰ τοῦ κυρίου σώματος τοῦ πεζικοῦ του κατὰ τῶν φρουρούντων τὸ ἀμάξιον, οἷτινες περιελθόντες εἰς ἀταξίαν ὑπεχώρησαν φεύγοντες σχεδόν.

Ὁ Φρειδερίκος ἐπροχώρησεν, ἀπῶν ἐρωμένως τοὺς ἐχθρούς, καὶ ἠπέλει νὰ κυριεύσῃ τὴν σημαίαν.

Τότε ἐνεακῶσι νέοι ἰππεῖς ἐκ τῶν εὐπατιδῶν, — οἱ καλούμενοι: Λοχος τοῦ θανάτου — οἷτινες ἀπέτελουν τὴν ἐφειδρίαν καὶ εἶχον ὁμῶς πάντες ἢ νὰ νικήσωσιν ἢ ν' ἀποθάνωσιν, ἰδόντες τὸν κίνδυνον, ἀρίππευσαν ἐπικαλεσθέντες δὲ τὸν Θεὸν καὶ τοὺς ἁγίους Πέτρον καὶ Ἀμβρόσιον καὶ ἐπαναλαβόντες γενοῦναι τῆ φωνῆ τὸν ὄρκον των, ὤρμησαν κατὰ τοῦ ἐχθροῦ. . . Ὁ Φρειδερίκος, ἀποκρουσθεὶς, ἐπανελάβε τὴν ἐφοδὸν, ἀλλ' ἀπεκρούσθη αὐτῆς. Ἐστράφη πρὸς τοὺς στρατιώτας του, ὅπως τοὺς ἐνθάρρυνε, ἀλλ' αὐτοὶ ἦσαν ἤδη ἀποτεθαρρημένοι. . . ἀμπεταλαντεύοντο. . . Παρὰ τὸν κίνδυνόν των μὴ δυνάμενοι ν' ἀνθῆξωσιν εἰς τὴν ὁρμὴν τῶν ἐχθρῶν, ἐτάπησαν εἰς ἀτακτὸν φυγὴν.

Καὶ αὐτὸς ὁ Φρειδερίκος, πεσὼν ἀπὸ τοῦ ἵππου καὶ συμπαρασυρθεὶς ἐν τῇ φυγῇ ἐκείνῃ διέτρεξε μέγαν κίνδυνον.

Ἡ μάχη τότε μετεβλήθη εἰς οἰκτρὰν σφαγὴν φευγόντων.

Πολλοὶ ἐφρονεῦθησαν ἐπὶ τοῦ πεδίου τῆς μάχης, πλεῖστοι δὲ ἐπνίγησαν ἐν τῷ Τικίνῳ.

Οἱ ἐκ τοῦ Κώμου, ὡς προδόται, ἐσφάζοντο ἀνηλεῶς. Μόλις δ' ἐχαρίζετο ἡ ζωὴ εἰς τοὺς Γερμανοὺς αἰχμαλώτους. Εἰς χεῖρας τῶν Λουβερδῶν περιήλθεν ὁ αὐτοκρατορικὸς θησαυρός, ἡ ἀσπίς, ἡ σημαία, ὁ σταυρὸς καὶ ἡ λόγχη αὐτοῦ τοῦ Φρειδερίκου, περὶ οὗ ἐπὶ πολλὰς ἡμέρας οὐδὲν ἐγίνωσκετο. . .

Ἡ ἐν Κώμῳ μάλιστα αὐτοκράτειρα ἐθρήνησεν αὐτὸν ὡς νεκρὸν καὶ ἐπενθηφόρησεν.

Ὁ Φρειδερίκος ὅμως ἔζη. Διχμαλωτι-

σθεὶς ὑπὸ τῶν ἐκ Βρεσκίας μετημφιέσθη εἰς ἐπαίτην καὶ ἀπέδρα εἰς Παύζαν, φέρων τὸ αἶσχος τῆς ἠττης. Ἐφρούρασεν ὁ ἀλαζῶν ἐκεῖνος ἀναγκαζόμενος ν' ἀνομολογήσῃ τὴν ἠττάν του. Ἀλλὰ τὰ γεγονότα ἦσαν ἰσχυρότερα αὐτοῦ. Ὁθεν ἔπεμψε πρεσβευτὰς εἰς Ρωμὴν, φέροντας προτάσεις εἰρήνης, ἣν τότε ἐξητεῖτο τόσῳ εἰλικρινῶς, ὅσῳ δολίως πρότερον εἶχε συνομολογήσῃ αὐτὴν μετὰ τοῦ Ἐζελλίνου — πατρὸς τοῦ θηριώδους Ἐζελλίνου δὲ Ρόμανο — καὶ τοῦ Ἀνσέλμου — πατρὸς τοῦ Βουζζου Δοάρα — ἐπ' ὀνόματι τοῦ Λουβερδικῆ συνδέσμου.

Ἀπεφασίσθη νὰ συγκληθῆ συνέδριον ἐν Βονωνίᾳ, — εἶτα ὅμως ἐπροτίμησαν τὴν Ἐνετίαν — ὑπὸ τὸν ὄρον νὰ μὴ προσέλθῃ ἐκεῖ ὁ αὐτοκράτωρ, ἢ μετὰ τὴν συνομολογήσῃ τῆς εἰρήνης. Οἱ πληρεξούσιοι δὲν συνεφώνουν. Ἀντὶ τῆς εἰρήνης, ἐπροτάθη ἀνακωχὴ δεκαπέντε ἐτῶν μετὰ τοῦ Πάπα καὶ τοῦ βασιλέως τῆς Σικελίας, ἔξ δὲ ἐτῶν μετὰ τοῦ Λουβερδικῆ συνδέσμου. Ὁ Φρειδερίκος ἐζήτησε νὰ πλησιάσῃ εἰς τὸ μέρος, ἐνθα συνήρχετο τὸ συνέδριον, καὶ ταῦτοχρόνως, χωρὶς νὰ περιεῖν ἀπάντησιν, καταλιπὼν τὴν Πομπόζαν, κώμην ἐν τῇ χώρᾳ τῆς Ραβέννης, ἀφίκετο εἰς Κιόζαν. Πολλοὶ τῶν Ἐνετῶν θορυβοῦντες ἀπήτουν νὰ γίνῃ δεκτὸς ἐν τῇ πόλει.

Ἄλλ' ὁ Πάπας καὶ οἱ πρεσβευταὶ τῆς Σικελίας ἐπέμενον ὅτι ὄφειλε νὰ συμμορφωθῆ πρὸς τὰς συμφωνίας, καὶ ἢ ν' ἀποδεχθῆ καὶ ἐπικυρώσῃ τὴν ἀνακωχὴν, ἢ ν' ἀπέλθῃ, προστιθέμενοι ὅτι, ἂν οἱ πολιταὶ ἤθελον νὰ τὸν δεχθῶσιν, αὐτοὶ θ' ἀπῆρχοντο ἀμέσως, διχμαρτυρούμενοι κατὰ τῆς τοιαύτης καταφάνους παραβιάσεως τοῦ διεθνούς δικαίου.

Ἐπὶ τέλους, ὁ Φρειδερίκος, διὰ τοῦ κόμητος Ἐρρίκου Δεσσάου, ἀπεδέξατο τὴν ἀνακωχὴν, τὴν 6 Ἰουλίου 1177. Μεθ' ἧ Ἐνετικὴ Γερουσία προαπεκάλεσεν αὐτὸν εἰς τὴν πόλιν καὶ ὁ δόγης Σιβαστιανὸς Ζιάνης τὸν ὠδήγησε μετὰ μεγάλων τιμῶν εἰς τὴν πλατείαν τοῦ Ἁγίου Μάρκου. Ἐκεῖ ὁ αὐτοκράτωρ, συναντήσας τὸν Πάπαν, — καθ' ἧ ἱστοροῦσιν οἱ παλαιοὶ χρονογράφοι — ἐκδυσάμενος τὴν αὐτοκρατορικὴν πορφύραν, ἐξέτεινε αὐτὴν χαμαὶ καὶ ἐγονυπέτησεν, ὡσεὶ θέλων νὰ ἀσπασθῆ τὸν πόδα τοῦ Ποντίφηκος Ἀλεξάνδρου, ὅστις ὅμως, θεὸς αὐτὸν ἐπὶ τοῦ τραχήλου του ἀνέκραξεν :

— Ἐπὶ ἀσπίδα καὶ βασιλίσκον ἐπιβήσει καὶ καταπατήσεις λέοντα καὶ δράκοντα.

Τοῦ δὲ Φρειδερίκου εἰπόντος :

— Οὐ σύ, ἀλλ' ὁ Πέτρος.

Ὁ Πάπας ἀπεκρίνατο :

— Ἐγὼ εἶμαι ὁ τοποτηρητὴς τοῦ Πέτρου.

Τοῦτο, καίπερ φαίνεται ἔτι ἐζωγραφημένον ἐπὶ τῶν τοίχων τῆς μεγάλης αἰθούσης τοῦ Συμβουλίου ἐν Ἐνετίᾳ, οἱ νεώτεροι ἱστορικοὶ χαρακτηρίζουσιν ὡς μῦθον, χωρὶς ὅμως νὰ φέρωσι καὶ τοὺς λόγους, ἐφ' ὧν στηρίζουσι τὸν ἰσχυρισμὸν

αὐτῶν τοῦτον, — καθ' ὅσον τοῦλάχιστον ἐγὼ γινώσκω.

Τὰ ἔτη τῆς ἀνακωχῆς παρήλθον, χωρὶς νὰ συμβῆ τι ἄξιον μνείας. . . ἐπέστη δ' ὁ καιρὸς, καθ' ὃν ἐμελλον νὰ ἐπαναληφθῶσιν αἱ ἐχθροπραξίαι.

Ὁ Φρειδερίκος, ἀπελπισθεὶς ὅτι θὰ κατάρθου τι ἐν Ἰταλίᾳ καὶ πεισθεὶς εἰς τοὺς λόγους τοῦ υἱοῦ τοῦ Ἑρρίκου τοῦ Ζ', συμβουλευσάντος αὐτῷ νὰ μεταβαλῆ τὴν ἀνακωχὴν εἰς διαρκῆ εἰρήνην, ἀπέστειλεν εἰς τὸ ἐν Πλακεντίας συνέδριον τὸν ἐπίσκοπον τοῦ Ἀστί Γουλιέλμον, τὸν Ἑρρίκον, τὸν Θεοδώριχον καὶ τὸν Ροδόλφον, ὅπως διαπραγματευθῶσι τοὺς ὅρους, καθ' οὓς ἐμελλε νὰ συνομολογηθῆ ἡ τῆς εἰρήνης συνθήκη.

Οὗτοι, συμφωνήσαντες ἐπὶ τῶν προκαταρκτικῶν ὄρων, προσεκαλεσαν τοὺς ἀντιπροσώπους τῶν ἐν Λομβαρδίᾳ δημοκρατικῶν εἰς τὴν ἐν Κωνσταντίᾳ διαίταν.

Ἡ ἐν τῇ πόλει ταύτῃ συνομολογηθεῖσα συνθήκη τῆς εἰρήνης, διατηρουμένη ἐν τῷ κώδικι τοῦ Αὐτοκράτορος Ἰουστινιανοῦ, εἶναι ἱστορικὸν μνημεῖον σπουδαιότατον, οὐχὶ τόσῳ διότι ἐπὶ μακρὸν ἐρρῦθμισε τὸ ἐν Ἰταλίᾳ διεθνὲς δικαίον, ἔσῳ διότι ἀποδεικνύει τὸν χαρακτῆρα τοῦ Βαρβαρόσσα.

Ἡναγκασμένοι οὗτος νὰ ἐνδώσῃ, προσποιεῖται ὅτι δωρεῖ. . . καὶ μεθ' ὑπερηφανίας, ἥτις οὐδ' εἰς αὐτὸν τὸν νικητὴν θὰ ἤρμοζε, παραχωρεῖ πράγματα, ἄτινα μόλις δύναται τις ν' ἀπαιτήσῃ παρὰ ἡττημένων, ἐνῷ ἡ σύνεσις τῶν Λομβαρδῶν φαίνεται κατάδηλος ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ, διότι ἀδιαφορήσαντες οὗτοι περὶ τῆς ἀλαζονίας τοῦ πεφουσιωμένου ὕψους ἀπέβλεψαν μόνον εἰς τὰ συμφέροντά των, ἀφίσαντες αὐτόν, κατὰ τὸ δὴ λεγόμενον, νὰ ξεθυμάνῃ, διὰ λόγων.

Τὸ προοίμιον τῆς ἐν Κωνσταντίᾳ συνθήκης ἔχει ἐπὶ λέξει ὧδε :

« Ἡ ἀγαθότης καὶ ἡ ἀπειρος εὐμένεια τῆς αὐτοκρατορικῆς ἐπιεικειᾶς συνεπιθίξει πάντοτε νὰ κυβερνᾷ τοὺς λαοὺς, παρέχουσα αὐτοῖς ἀφειδῶς εὐνοίας καὶ χάριτας, ὥστε — καίπερ ὀφειλοῦσα καὶ δυναμένη διὰ μεγίστης αὐστηρότητος νὰ τιμωρῆ τὰ ἐγκλήματα — προτιμᾷ νὰ κυβερνᾷ τὴν ρωμαϊκὴν αὐτοκρατορίαν διὰ τῆς εὐτυχοῦς ἡσυχίας τῆς εἰρήνης, καὶ διὰ τῶν συμπαθῶν αἰσθημάτων τῆς εὐσπλαγχνίας νὰ ἐπαναφέρῃ τὴν αὐθάδειαν τῶν στασιαστῶν εἰς τὴν ὀφειλομένην πίστιν κτλ. »

Μετὰ τὸ πομπῶδες δὲ τοῦτο προοίμιον, ὁ αὐτοκράτωρ παραχωρεῖ πάντας τοὺς βασιλικοὺς φόρους καὶ τὰ δικαιώματα, ὅσα εἶχεν ἀποκτήσῃ ἐκ παραγραφῆς, τὰ τῆς στρατολογίας, τῆς ἐνισχύσεως τῶν τειχῶν, τῆς ἀπονομῆς τῆς δικαιοσύνης — καταργεῖ τὰς δημοπρασίας τῶν κτημάτων καὶ τὰς ἐπὶ βλάβῃ τῶν πόλεων παραχωρήσεις τιμαρίων: — συγκατατίθεται ὅπως ἐν περιπτώσει διαφοράς μεταξὺ αὐτοῦ καὶ τινος τῶν λαῶν, λύεται αὕτη δι' ἀποφάσεως τοῦ ἐπισκόπου — καὶ ὑπόσχεται νὰ μὴ διαμῆνῃ τόσον πολὺ ἐν τινὶ πόλει, ὥστε νὰ ἐπιβαρύνῃ αὐτήν.

Οἱ δὲ Λομβαρδοὶ ὑποχρεοῦνται νὰ φέρωσιν ἐνώπιον τοῦ τοποτηρητοῦ αὐτοῦ ἢ τοῦ διοικητοῦ πᾶσαν ὑπόθεσιν, ἀφορῶσαν πρὸς μείζον τῶν 25 λιρῶν¹ καὶ νὰ καταβαλῶσιν τοὺς πρὸς διατροφήν αὐτοῦ καὶ τῆς ἀκολουθίας του ἀναγκαίους φόρους (φοβεμι), τοὺς διὰ τὴν παρασκευὴν τῶν καταλυμάτων (μανιουάτικο) καὶ τοὺς διὰ τὴν ἐπιδιόρθωσιν τῶν γεφυρῶν καὶ τῶν ὁδῶν (παράτα) νὰ ἀνανεῶσι δὲ ἀνὰ πᾶσαν δεκαετίαν τὸν ὄρκον τῆς πίστεως. Εἰς τοῦτο, μετὰ θυσίαν ἑνὸς καὶ ἐπέκεινα ἑκατομμυρίου ἀνδρῶν, ἐν ἑπτὰ ἐκστρατείαις, κατέληξαν τὰ φιλόδοξα τοῦ Φρειδερίκου σχέδια, ἐν Ἰταλίᾳ.

[Ἐπεταὶ συνέχεια].

ΠΑΝ. ΠΑΝΑΣ

ΠΑΥΛΟΥ ΛΙΝΔΑΟΥ

ΕΛΕΝΗ ΓΙΟΥΓΚ

[Συνέχεια]

IB'

Τὴν ἐπαύριον, πρὸς μεγίστην βεβαίως λύπην τοῦ καλοῦ Ἰγνατίου, ὁ Ριχάρδος διέταξε νὰ ἐτοιμάσωσι τὴν ἀμαξάν καὶ ἀνεχώρησε μετὰ τῆς Ἑλένης διὰ τὸ Σπόδινιχ¹: οἱ θαλαμηπόλοι ἕμενον εἰς « Ἀγιον Βαλεντίνον », ὅπου ὤφειλον νὰ περιμείνωσι τὴν ἐπιστροφὴν τῶν κυρίων των.

Ὁ καιρὸς ἦν θυμῶσις καὶ ἡ ἡμέρα ἐαρινή¹ μόλις ἔφθασαν ἐπρογευματίσαν καὶ αἰέτως ἀπεφάσισαν νὰ περιηγηθῶσι τὰ πέριξ. ὡς ἐκ τούτου λοιπὸν ἐρρῦθμισαν τὸ δρομολόγιόν των.

Κατ' ἀρχῆς ἔλαβον τὴν κυκλοτερῆ ὁδὸν τὴν ἄγρυσαν ἀπὸ τοῦ Στίφλερ Γιαχ εἰς τὸ ὕψωμα τοῦ Φερδινάνδου, καὶ ἥτις κατερχομένη εἰς τὸ Βόρμιον φθάνει μέχρι τοῦ Φελτῆ. Ἐσκόπευον νὰ ἀνέλθωσι μέχρι τοῦ Ὑψώματος τοῦ Φερδινάνδου καὶ ἠλπίζον πρὸ τῆς ἐσπέρας νὰ ἐπιστρέψωσιν εἰς Σπόδινιχ. Εὐθύμως συνδιαλεγόμενοι, ἐβαδίζον πλησίον ἀλλήλων, πότε τρυφερῶς ἐνηγκαλισμένοι καὶ ἄλλοτε ἐπὶ τούτῳ ἀπομακρυνόμενοι ἀλλήλων.

Δὲν ἔπαυον ὅμως νὰ θαυμάζωσι πάντοτε τὰς ἐξαιτίας τῷ ὄντι τῶν Ἄλπεων καλλονὰς κατὰ τὴν ὄραν ἐκείνην τοῦ ἔτους.

Ἐφ' ὅσον ἐπροχώρουν, ἐπὶ τοσοῦτον ἠῦξανον τὰ θέλητρα. Τὰ δάση τῶν ἐλάτων διεδέχοντο χιονοσκεπεῖς κορυφαὶ ὀρέων, εἶτα ἀπορῶγες βράχοι, οἵτινες μακρόθεν προσωμοιάζον μεθ' ἑθρία καὶ παράδοξα ἀντικείμενα.

Ὅρατον ἦτο καὶ τὸ θέαμα, τὸ ὅποιον παρεῖχον τὰ ἀναγεννώμενα ρυάκια. Αἱ χιόνες καὶ οἱ πάγοι ἤρριζον νὰ διαλύωνται, ὁ δὲ ἀρμονικὸς ἐκεῖνος ψιθυρὸς τοῦ κελάρυσματος τοῦ ρυακίου ἐπλήρου τὴν

¹ Ἡ λίρα τοῦ Μεδιολάνου ἰσοῦτο πρὸς 70 τσακινιάς λίρας καὶ τι πλέον.

ἀτμόσφαιραν τῆς ἐρήμου καὶ μεγαλοπρεποῦς φύσεως τῶν Ἄλπεων.

Ἡ εὐθυμία των εἶχε πλέον φθάσει εἰς τὸ κατακόρυφον: ἀνέπνευεν μεθ' ὅλην τὴν δύναμιν τῶν πνευμόνων των καὶ ἐβαδίζον χωρὶς διόλου νὰ αἰσθάνωνται τὴν ἀνωφέρειαν. Τόσῳ δὲ μεγαλοφώνως ὠμίλουν καὶ ἐγέλων, ὥστε ἀναμφιβόλως θὰ τοὺς ἐξελάμβανέ τις ὡς παιδία τοῦ δημοτικοῦ σχολείου, ἄτινα, ἐνθουσιῶντα διὰ τὸν βαθμὸν τοῦ ἀποδεικτικοῦ των, σπεύδουσι νὰ τὸ ἐπιδείξωσιν εἰς τοὺς γονεῖς αὐτῶν.

— Ἄ! Ριχάρδε, εἶπεν ἡ Ἑλένη, ἥς οἱ ὀφθαλμοὶ ἐσπινθηροβόλουν ἐκ τῆς χαρᾶς, πολὺ ἀμφιβαλλῶ, ἀγαπητέ μου, ἂν ὑπάρχουν πολλοὶ ἄνθρωποι, οἱ ὅποιοι νὰ ἐπέρασαν τόσον εὐτυχεῖς ἡμέρας, ὅπως περνοῦμεν ἡμεῖς ἀπὸ τινος καιροῦ.

— Μὴ τὸ πολυλέγεις, ἀγαπητή μου μετατόπισε, διότι εἶμαι ὀλίγον δεισιδαίμων.

— Ἄ! Ἄς γίνῃ ὅ,τι γίνῃ κατόπιν, ἐξηκολούθησεν ἡ Ἑλένη, ἐννοῶ νὰ ἀπολάσω τὴν εὐτυχίαν, τὴν ὁποίαν τόσῳ φθονοῦσιν οἱ θνητοί: θέλω νὰ μοῦ μείνῃ ἡ ἀνάμνησις αἰωνίως ἐδῶ, εἰς τὴν καρδίαν. Ριχάρδε, ὑπέφερα πολλὰ, καὶ νομίζω ὅτι δικαιοῦμαι νὰ ἀπολαύσω μεθ' ὅλας τὰς αἰσθήσεις μου αὐτὴν τὴν ὀλίγην εὐτυχίαν. . . καὶ τώρα λοιπὸν, πιάσε με, ἂν ἔμπορεῖς! . . . Χα! χα! . . .

Καὶ ἀποτόμως, χωρὶς κἂν νὰ δώσῃ καιρὸν εἰς τὸν Ριχάρδον, ἐξερράγη εἰς γέλωτας, ὑπεγείρασα δὲ ὀλίγον τὰ φορέματα αὐτῆς, ἤρρισε νὰ τρέχῃ ὄλαις δυνάμεσι.

Ἐν τούτοις ὁ Ριχάρδος, βέβαιος ὡν περὶ τῆς ὑπεροχῆς του, τὴν ἀφήκε νὰ προχωρήσῃ ἔτι περισσότερον. Οὐχ ἦττον, μετ' ἐκπλήξεώς του ἔβλεπεν ὅτι, ἂν καὶ τὰ φορέματά της τὴν ἠμποδίζον, ἔτρεχε πολὺ περισσότερον, ἀφ' ὅσον ἐνόμιζεν. Ἐπροχώρει ἀδιαλείπτως, μόλις ἀναπνεύουσα, ἀφνης ὅμως, στραφεῖσα, παρετήρησε μετὰ τρόμου ὅτι τὸ μεταξὺ αὐτῆς καὶ τοῦ Ριχάρδου διάστημα εἶχεν ἐπαισθητῶς μειωθῆ. Κατ' οὐδένα ὅμως λόγον ἠνύθει νὰ τὸν ἀφήσῃ νικητὴν: διό, καταβαλοῦσα τελευταίαν προσπάθειαν, ἐκέρδησε πάλιν ὀλίγον διάστημα. Μετ' ὀλίγον ὅμως, ἀπωλέασα τὴν ἰσορροπίαν, εὐρέθη ἐν ριπῇ ὀφθαλμοῦ ἐξηπλωμένη ἐπὶ τοῦ ἐδάφους.

Ταῦτοχρόνως κατέφθασεν αὐτὴν καὶ ὁ Ριχάρδος, ὅστις περίτρωμος ἐγονυπέτησε πλησίον της.

— Διὰ τὸν Θεόν! ποῦ ἐκτύπησες;

— ὦ! δὲν εἶνε τίποτε ἀπολύτως, σὲ βεβαίῳ.

Μόλις ὅμως ἀνέπνευεν ἐκ τοῦ κόπου. Αἱ παρειαὶ της ἐφλέγοντο.

Ὁ Ριχάρδος ἐν τοσοῦτῳ προσεπάθει νὰ τὴν ἀνεγείρῃ, ἐκείνη ὅμως τὸν ἠμποδίζεν.

— Ἄ! μὰ ἐδῶ εἶνε ὠραία, κάθησε καὶ σύ, νά, ἐδῶ, πλησίον μου.

— Μήπως δυσκολεύεσαι νὰ σηκωθῆς, Ἑλένη; τὴν ἠρώτησεν ὁ Ριχάρδος, ὅστις δὲν εἶχεν ἐντελῶς ἡσυχάσει.

— "Ὄλωσ διόλου, σοῦ λέγω, τῷ ἀπὴν-
τησε γελῶσα, μόνον μοῦ ἀρέσει πολὺ νὰ
κάθωμαι ἐδῶ! . . . τί ὠραία! . . . Λοι-
πὸν κάθησε καὶ σύ! . . ." Ἄ! κὺτταζε,
τί σταυρός εἶν' αὐτός; ἀνέκραξεν, ἐνῶ
συγχρόνως ἔστρεψεν ὀλίγον τὴν κεφαλήν.

Τῷ ὄντι δύο μόλις βήματα ἀπὸ τοῦ
μέρους ἐφ' οὗ ἐκάθητο, ὑπῆρχε ξύλινος
σταυρός, ἐπὶ τοῦ ὁποίου ἐφαίνετο κάτι τι
γεγραμμένον.

Ὁ Ριχάρδος ἔκυψε καὶ μὲ κόπον πο-
λὺν ἀνέγνωσε τὴν ἐξῆς ἐφθαρμένην ἐπι-
γραφήν:

**Ἐδῶ εὐρίσκεται ἡ κυρία Φὸν Τορβίλ.
1876.**

— Πῶς! κάποιος ἀπέθανεν ἐδῶ; ἀνέ-
κραξε περφοβός ἡ Ἑλένη.

— Ναί, ἐδῶ ἐφόνευσαν τὴν δυστυχῆ
γυναῖκα! τώρα τὸ ἐνθυμοῦμαι.

— Τὴν ἐφόνευσαν εἶπες! ποῖος;

— Δὲν ἤκουσες τὸν φόνον αὐτόν; εἶχε
γίνει ἀρκετὸς πάταγος! τώρα ἐννοῶ διατί
τὸ ὄνομα Σπόδιινγκ μοῦ ἔκαμε σήμερον
ιδιαιτέραν ἐντύπωσιν. Ὁ Ἐρρίκος δὲ
Τουρβίλ διηγήθη ἐδῶ τὴν τελευταίαν νύ-
κτα μετὰ τῆς συζύγου του. Ἦλθον ἀπὸ
τὸ ἴδιον μέρος, ἀπὸ τὸ ὅποσον ἤλθομεν καὶ
ἡμεῖς, καὶ ἀφ' οὗ τὴν ἐφόνευσε μὲ λίθους,
τὴν ἔρριψεν ἔπειτα εἰς τὸ βράθρον.

— Φοίκη! ὁ σύζυγος νὰ φονεύσῃ τὴν
σύζυγόν του! ἀνέκραξε περφοβός ἐγειρο-
μένη ἡ Ἑλένη.

— Μὰ πῶς! δὲν ἤκουσες τίποτε ἀπὸ
αὐτά; ὦ! ἡ δίκη ἔκαμε περισσότερον
κρότον καὶ ἀπὸ τὴν ὑπόθεσιν Μλοντσά-
σκη, ἡ ὁποία ὑπῆρξεν ἡ αἰτία τῆς γνωρι-
μίας μας.

Ψυχρὸς ἰδρὸς περιέβρεξε κατὰ τοὺς
τελευταίους τούτους λόγους τὸ μέτωπον
τῆς Ἑλένης.

— Ἐλα, ἔλα, πάμε! ἀνέκραξε διὰ φωνῆς
μόλις ἀκουομένης! Δὲν δύναμαι νὰ
μένω πλέον ἐδῶ, πνίγομαι.

Καὶ ἐστηρίχθη ἐπὶ τοῦ βραχίονος τοῦ
Ριχάρδου, ὃν ἀπεμάκρυνεν ἄκοντα τοῦ
μέρους ἐκείνου.

Ἡ ταραχὴ τῆς Ἑλένης, ἡ μεταβολὴ
τῆς φωνῆς τῆς, ἡ ὠχρότης τοῦ προσώ-
που τῆς δὲν διέφυγε τὴν προσοχὴν τοῦ
Ριχάρδου, ὅστις ἠσύχως παρετήρει αὐτήν.

— Ἑλένη, κάτι μοῦ κρύπτεις! μήπως
ἡ πτώσις σου δὲν ἦτο τόσον ἐλαφρά, ὅ-
σον μοῦ τὴν παρέστησες, διὰ νὰ μὲ κα-
θησυχάσῃς; ὑποφέρεις;

— ὦ, ὄχι, ὀλίγον πονοκέφαλον μόνον
ἔχω, τώρα αἰσθάνομαι τὸν ἐαυτόν μου
ὀλίγον καλλίτερα! . . . καὶ διατί αὐτός ὁ
Τουρβίλ ἐφόνευσε τὴν σύζυγόν του; τὸν
ἠρώτησε κλπὼς δισταζούσα.

— Ἀπὸ τὴν αἰσχρὰν ἐπιθυμίαν νὰ τὴν
κληρονομήσῃ. Οὐτε αὐτὸ δὲν ἤξευρες;

— Διόλου. . . 1876; ὦ! τότε ἤμουν
εἰς τὴν δυτικὴν Ἀμερικὴν.

— ὦ, τὸ αἰσθημα αὐτὸ εἶνε πολὺ πο-
ταπὸν ὁ Μλοντσάσκη τοῦλάχιστον εἶχεν
ἐλατῆριον πάθος ἰσχυρόν, τὸν ἀνομον ἐ-
κεῖνον ἔρωτα.

— Φοβερόν, ὦ! ἀπάσιον, ἐψιθύρισεν

ἡ Ἑλένη, ὁ σύζυγος νὰ φονεύσῃ τὴν σύ-
ζυγόν του!

Ἀπώλεσεν ὅλην τὴν διάθεσιν καὶ εὐθυ-
μίαν, ἣν εἶχε κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ περιπά-
του. Ἐμενεν ἤδη ἀναίσθητος εἰς τὰς πέριξ
καλλονὰς τῆς φουέως. Ὁχρὰ καὶ μὲ τὸ
βλέμμα ἀπλανές, ἐβλάζεν ἀφρονος πλησίον
τοῦ Ριχάρδου, ὅστις ἐφαίνετο πολὺ στε-
νοχωρημένος διὰ τὴν ἀδιαθεσίαν τῆς Ἑ-
λένης. Ἐλυπεῖτο δὲ πολὺ, διότι δι' οὐδε-
νὸς μέσου κατῴρθησε νὰ ἐπαναφέρῃ τὴν
ἀπωλεσθεῖσαν εὐθυμίαν.

Σκέψεις βαρύτεραι ἐβασάνιζον τὴν Ἑ-
λένην, ἐνῶ ὁ Ριχάρδος ἐφαίνετο προφανῶς
συμπάσχων. Ἐνωρὶς δὲ ἔτι, μόλις περὶ
τὴν τετάρτην, ἐπανῆλθον εἰς Σπόδιινγκ.

Πρὸ τῆς θύρας τοῦ ξενοδοχείου ἀπῆν-
τησαν τὴν ξενοδόχον, ἣτις ἐπλεκεν ἀφε-
λέστατα.

— Ἐ! καλῶς τοὺς τοὺς ἀρχόντους,
ἀνέκραξεν, ἐνῶ συγχρόνως ἠγείρετο μετὰ
σεβασμοῦ, καὶ ὡς ποῦ πῆγατε;

— Ἐως τὸν ξύλινον σταυρὸν τῆς
Τουρβίλ, ἀπῆντησεν ἀφηρημένος ὁ Ρι-
χάρδος.

— Χμ! τότε δὲν ἐκάματε καὶ μικρὸν
δρόμον, ὥστε λοιπὸν ἕως τὸν σταυρὸν τῆς
Τουρβίλ! . . . ἄ! αὐτός ὁ ἀνθρωπος! . . .

Μόλις ὅμως ἡ Ἑλένη ἠννόησεν ὅτι ἡ
ξενοδόχος, κατὰ τὰ φαινόμενα, ἔμελλε νὰ
ἀρχίσῃ μακρὰν ὁμιλίαν. ἔνευσε τῷ Ρι-
χάρδῳ καὶ τῷ εἶπε κρυφίως:

— Σὲ ἐξορκίζω, Ριχάρδε, εἶπέ νὰ ἐτοι-
μάσῃς τὴν ἀμαξάν, δὲν δύναμαι πλέον
νὰ μένω ἐδῶ. Θὰ φθάσωμεν πρὶν ἀκόμη
νυκτώσῃ εἰς «Ἁγιον Βαλεντίνον». Σὲ πα-
ρακαλῶ, Ριχάρδε! . . .

Ὁ καλὸς μας Ἰγνάτιος καὶ ἡ Γιοζέφα,
ἀποροῦντες καὶ ἠύχρηστοι συγχρό-
νως ἐδέχθησαν καὶ πάλιν τὴν ἰδίαν ἐσπέ-
ραν τοὺς εὐγενεῖς ξένους, οἵτινες ἐκράτη-
σαν ὡς καὶ πρῶτον, τὰ τρία δωμάτια τοῦ
πρώτου πατώματος.

Περὶ τὴν δεκάτην, πάντες ἐκοιμῶντο
βαθῶς μόνον ἡ Ἑλένη, ἐντελῶς ἐνδεδυ-
μένη. ἐκάθητο παρὰ τὸ παράθυρον τοῦ
δωματίου τῆς. ὠχρὰ ὡς φάντασμα, ὑπὸ
τὸ ἀργυροῦν φῶς τῆς σελήνης καὶ ρεμβά-
ζουσα παρετήρει τὴν ἀπέναντι παμμεγέθη
μονὴν τῆς «Ἁγίας Μαρίας».

Ἐσκέπτετο! Πολλάκις ἐστέναζεν, οἱ
δὲ μέλανες ὀφθαλμοὶ τῆς ὑγραίνοντο ἐκ
τῶν δακρῶν.

Τὸ ὀρολόγιον τῆς μονῆς, πρὸ πολλοῦ
ἐσῆμανε μεσονύκτιον, καὶ μόλις ἡ Ἑλένη
ἐσκέφθη νὰ κοιμηθῇ. Ἀνέγνωσε μετ' ἐξαι-
ρετικῆς ἀφοσιώσεως μερικὰς σελίδας ἐκ
τοῦ πολυτίμου προσευχηταρίου τῆς καὶ
μόλις περὶ τὴν πρῶτην ὁ ὕπνος ἔκλεισε
τὰ κεκοπιακότα βλέφρα τῆς.

II'

Ἐν Βερολίῳ, W., ὁδὸς Ἄχορν.

Τῆ 25 Νοεμβρίου 1880.

Φιλτάτη μοι Ἀγγελικὴ,

• Δὲν δύνασαι νὰ φαντάσῃς πόσον μὲ
ἐλύπησεν ἡ ἐπιστολή σου! Σὲ βεβαιῶ,
στενοχωροῦμαι, ὅταν μοῦ γράφῃς ὅτι δὲν

δύνασαι νὰ ἐλευθερωθῇς ἀπὸ αὐτὴν τὴν
κατηραμένην βῆχα. Σοβαρὰ βεβαιῶς δὲν
εἶνε, ἀλλ' οὐχ ἦταν ἔκαμες πολὺ φρό-
νιμα νὰ μείνης τὸν χειμῶνα εἰς τὰ θερ-
μότερα κλπὼς κλίματα, διότι ἐδῶ ὁ χει-
μῶν προμηνύεται δριμύτατος.

• Γράφε με τώρα συχνότερον, Ἀγγελι-
κὴ, ἐπιθυμῶ νὰ μὲ πληροφορῇς τάκτικα
περὶ τῆς ὑγείας σου: ἐάν δὲ τυχὸν ὁ σύ-
ζυγός σου, ὅστις δὲν ἀμφιβάλλω σὲ περι-
ποιεῖται δ' ὅλου τοῦ ζήλου του, ἀναγκα-
σθῇ νὰ σὲ ἐγκαταλείψῃ, ἔστω καὶ ἐπὶ μι-
κρὸν, ὡς ἐκ τῆς ἐργασίας του ἢ ἄλλου τι-
νὸς λόγου, τότε δὲν ἔχεις παρὰ νὰ μοῦ
τηλεγραφήσῃς καὶ ἔφθασα ἀμέσως.

• Μοὶ λέγεις ὅτι ὀφείλω νὰ σοὶ διαφω-
τίσω μερικὰ μέρη τῆς ἐπιστολῆς μου!
Φαίνεται, ὅτι πολὺ σκοτεινὰ, πράγματι,
ἐξεφράσθη, ἀφ' οὗ δὲν μὲ ἠννόησες σύ, ἥτις
καλλίτερον παντὸς ἄλλου γνωρίζεις τὴν
καρδίαν μου, μ' ὅλον τοῦτο, τίποτε δὲν
μὲ ἐμποδίζει νὰ σοὶ γράψω, χωρὶς περι-
φράσεις, ὅτι ἠγάπησα, μὲ ὅλην τὴν δύνα-
μιν τῆς ψυχῆς μου, ἕνα ζήλοιστον κύριον.
Ναί, εἶμαι τρελλὴ δι' αὐτόν πιστευσέ το!
δὲν σοὶ λέγω οὔτε περισσότερον οὔτε ὀλι-
γώτερον. Δύναμαι ὅμως συγχρόνως νὰ
σὲ βεβαιώσω, ὅτι τὸ αἰσθημα μου
τοῦτο ἀνταποκρίνεται μὲ ὄχι ὀλιγώτερον
ζέσιν.

• Καὶ ὅμως, φιλάτη μου, εἶμαι δυσ-
τυχῆς ναί, δυστυχιστάτη! διότι ἔνωσις
μεταξύ μας ἀδύνατον νὰ ὑπάρξῃ! Δὲν
δύναται διὰ χιλίους λόγους. Σὺ ζεύρεις
ἕνα, τὸν κυριώτερον, καὶ ἐπομένως περι-
τὸν νὰ σοὺ ἀριθμῶ τοὺς ἄλλους 999.

• ὦ! Ἀγγελικὴ μου, τὴν παρελθούσαν
ἀνοιξιν εἴμεθα εἰς ἐκδρομὴν μόνοι, ἐπί-
τινας ἡμέρας! Ἦσαν αὐταὶ αἱ γλυκύτε-
ραι τῶν ὄσων ἔζητα καθ' ὅλην μου τὴν
ζωὴν. Οὐδέποτε θὰ τὰς λησμονήσω καὶ
θὰ εὐγνωμονῶ τὸν οὐρανόν, ὁ ὁποῖος μοὶ
τὰς ἐδῶρησε. Ἡ ἀνάμνησις αὐτῆς μόνῃ
ἀρκεῖ νὰ γλυκάνῃ, κατὰ τι τοῦλάχιστον,
τὴν φοβερὰν πικρίαν τοῦ παρελθόντος μου!
θὰ ἐμένομεν δὲ ἀκόμη περισσότερον, ἐάν
τηλεγράφημα δὲν ἐτάρασσε τὴν ἡσυχίαν
μας. Τῷ ἀνηγγέλλετο σοβαρὰ ἀσθένεια
τοῦ πατρός του. Ἐπὶ δύο μῆνας ἠναγκά-
σθη νὰ μὴ ἀπομακρυνθῇ τοῦ προσκεφα-
λαίου τοῦ ἀσθενοῦς.

• Κατ' ἀρχὰς δὲν παρήρχετο ἡμεῶς, καθ'
ἦν νὰ μὴ ἐλάμβανον τρεῖς τοῦλάχιστον
ἐπιστολάς σου. Ἐπειτα ἠραιώσαμεν ὀλί-
γον τὴν ἀλληλογραφίαν μας καὶ τώρα
γράφομεν σπανίως.

• Ὁ πατὴρ ἀνέρρωσεν ὀλίγον κατ' ὀλί-
γον, ἀλλ' ἔκτοτε δὲν εἶδον τὸν υἱόν. Δὲν
τὴν ἀδικῶ ὅμως, διότι ὡς ἐκ τῆς θέσεώς
του καὶ τῆς ὑπηρεσίας του ὁ καιρὸς του
εἶνε μετρημένος.

• Ἐσχάτως ὅμως, καὶ ὅπως τυχαίως,
ἔμαθον ὅτι ὁ πατὴρ του σκοπεύει νὰ τὸν
νυμφεύσῃ μετὰ τινος πλουσίας καὶ πολὺ
ὠραίας νέας, οὐχ ἦττον ἐκεῖνος, ἀγνωστον
διὰ ποίους λόγους, ἀρνεῖται νὰ συνέσῃ
εἰς τὸ συνοικέσιον τοῦτο.

• Μόλις τὸ ἔμαθον, ἤρχισα νὰ φρίνωμαι
κλπὼς ψυχροτέρα εἰς τὰς ἐπιστολάς μου,

ἀλλ' ἐκεῖνος οὐδέποτε μοι ἀνταπέδωκε τὰ ἴσα.

• Ἰσως μὲ θαυμάσης διὰ τὸν ἠρωϊσμόν μου, ἀλλὰ σκέψθητι ὅτι δὲν εἶνε καθόλου ἠρωϊσμός, ἀφοῦ γνωρίζω ὅτι εἶνε ἀδύνατον νὰ γίνω σύζυγός του, ἐπομένως, ἐπειδὴ τὸν ἀγαπῶ, δὲν ἐπιθυμῶ νὰ τοῦ γίνωμαι ἐμπόδιον εἰς τὴν εὐτυχίαν του. Ἄρκοῦμαι εἰς τὸ παρελθόν, διὰ τὸ μέλλον ἀδιαφορῶ καθ' ὁλοκληρίαν. Νομίζω ὅτι οὐδέποτε θὰ τὸν ἐπανιδῶ. Τοῦτο σοὶ τὸ λέγω ἀπορρακτισμένῃ. . . ἀλλ' ὄχι καὶ χωρὶς πόνον. Τί νὰ κάμω; Μήπως ἐξουσιάζω τὸν ἐαυτόν μου;

• Ἐγὼ δὲ τί θ' ἀπογίνω; Καὶ ἡ ἰδία καλὰ-καλὰ ἀκόμη δὲν γνωρίζω. Ἰσως ἐπιστρέψω εἰς Ἀμερικὴν, πιθανόν καὶ ὄχι. Πρὸς τὸ παρὸν τοῦλάχιστον θὰ μένω ἐδῶ. Ἡ κ. ταγματάρχου Τσέτβιτς εἶνε λίαν συμπαθὴς καὶ ἀπέκτησα τὴν φιλίαν της.

• Διασκεδαζόμεν ὁμοῦ πάντοτε καὶ μαντεύω ἐκ τῶν τρόπων της, ὅτι προσπαθεῖ παντὶ σθένει νὰ φαίνεται πρὸς ἐμὲ περιποιητικῇ.

Ἐσχάτως μάλιστα μοῦ ἐσύστησε καὶ τὸν ἀνεψιόν της, ὑψηλὸν ἀξιωματικὸν τοῦ ἱππικοῦ, ὅστις, ἀπὸ τῆς πρώτης ἡμέρας, ἐξακολουθεῖ νὰ μοῦ κάμνη κώρτε μὲ ὅλα του τὰ σωστά. . .

• Πόσον θὰ ἤμην εὐτυχῆς, ἐὰν ἠδυνάμην νὰ σοὶ μεταδώσω ὀλίγον τῆς ὑγείας μου; γράψε μου γρήγορα ὅτι εἶσαι καλλίτερα. Ἐξέρεις πόσον ἐνδιαφέρομαι.

• Ἐν τούτοις λάβε τοὺς τρυφερωτέρους ἀσπασμοὺς ἀπὸ τὴν ἀγαπῶσάν σε ἐξαδέλφην

• Ἐλένην Γιούγκ. •

• Υ. Γ. Ἦδη ἀνέγνωσα εἰς τὴν ἐφημερίδα τι, ὅπερ μὲ κάμνει νὰ σοὶ ἀποτείνω μίαν παράκλησιν· ἐνθυμῆσαι τί μοὶ ἔγραψες διὰ τὴν οἰκογένειαν τοῦ Ριχάρδου; ὅτι οἱ Λοεμβούργοι εἶνε πράγματι ἐξαδέλφοί μας, διὰ τοῦτο λοιπὸν θὰ σὲ παρακαλέσω, ἂν εἶνε δυνατόν, νὰ τοῦ ζητήσης ἐν εἰσιτήριον διὰ τὸν χορὸν τῶν μετμηφισμένων, τὸν ὁποῖον σκοπεύει γὰρ δώση. Ἐ, τί λέγεις; Ἡμπορεῖς νὰ τὸ κατωρθώσης; Πολὺ θὰ μὲ ὑπεχρέωνες διὰ τοῦτο.

• Καὶ πάλιν

• Υ. Γ. •

Ἡ ἐπιστολὴ αὕτη ἡ διευθυνομένη: «Πρὸς τὴν Α. Υ. τὴν Κυρίαν Πριγκήπισσαν Ἀγγελικὴν δὲ Πρετέκα, — Κάννες Alpes Maritimes —», περιεῖχε ἐσώκλειστον τεμάχιον ἐφημερίδος, ἐν ᾧ ἀνεγινώσκοντο τὰ ἑξῆς:

« — Μετ' εὐχαιοσιτήσεως ἀγγέλλομεν, ὅτι τὴν 21 Δεκεμβρίου ἐορτάζει διὰ μεγαλοπρεποῦς ἐορτῆς τὴν ὀκτακοσιετηρίδα τῆς ἀνενοχλήτου κατοχῆς τοῦ πύργου του, ἀρχαῖος καὶ διαπρεπῆς οἶκος. Κατὰ τὸ ἔτος 1080, τρεῖς ἡμέρας πρὸ τῶν Χριστουγένων, ὅπως ἀναφέρεται εἰς τὰ χρονικά, ὁ ἱππότης Ριχάρδος ἐκυρίευσε τὸ ἰσχυρὸν φρούριον τῆς Λοεμβούργης καὶ τὸν τίτλον τοῦτον προσέθεσεν ἕκτοτε εἰς τὸ ὄνομά του.

• Ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ λοιπὸν ταύτῃ γίνον-

ται ἕκτακτοι προετοιμασίαι· προσκλητήρια ἀπεστάλησαν εἰς ὄλους τοὺς εὐγενεῖς πᾶσι οἴκους· ἤδη 5 ἡμέρονες ἐδήλωσαν ὅτι θὰ παρευρεθῶσιν ἐν αὐτῇ· ἀπασαι δὲ αἱ γερμανικαὶ αὐλαὶ θ' ἀποστείλωσιν ἀπεσταλμένους. Τὸ κυριώτερον μέρος ὁμως τῆς ἐορτῆς θ' ἀποτελέσῃ λαμπρὸς χορὸς μετμηφισμένων παντοιοτρόπως· ἤδη ἀφίχθησαν περίφημοι ἱχνογράφοι, οἵτινες θὰ ὑποβάλλωσι τὰ σχέδιά των. Ὁ μόνος ὁμως περιορισμὸς, ὅστις προβάλλεται πρὸς τοὺς ὑψηλοὺς ξένους εἶνε ὅτι αἱ μεταφύσεις ἀνάγκη νὰ ποιικιλλῶσιν αἱ μεταξὺ τοῦ ΙΑ' καὶ ΙΒ' αἰῶνος, ἀδιάφορον δ' εἰς ποῖαν ἐθνικότητα θὰ ἀνήκουν.

• Ἐλπίζομεν ὅτι ἡ ἐορτὴ θὰ ἦνε ἀξία τῆς φήμης, ἧς χαίρει πανταχοῦ τῆς Γερμανίας ὁ ἀγαπητὸς οὗτος οἶκος. »

[Ἐπεταί συνέχεια]

*X.

ΜΑΞΙΜΟΥ ΒΙΑΡΕ

Α Π Ι Σ Τ Ο Σ !

Ἦρκει νὰ ρίψῃ τις τὸ βλέμμα ἐντὸς τοῦ ὀρόφου, ὅστις ἐχρησίμευεν ὡς ἐργαστήριον τοῦ Λουδοβίκου Μονθάλ, ἵνα πεισθῇ ὅτι ὁ Λουδοβίκος ἠγάπα καὶ ἀντηγαπάτο.

Τράπεζα κατάφορος χειρογράφων, σατιδώματα πλήρη βιβλίων, κλειδοκύμβαλον καὶ ἐν θρονίον ἦσαν τὰ μόνα ἐπιπλατῆς μετρίας ταύτης κατοικίας. Ἐν τῷ μέσῳ τῆς τραπέζης ὑπῆρχε δοχεῖον πλήρες ὕδατος—ἐντὸς τοῦ ὁποῖου εὕρισκετο λευκὸν ρόδον—καὶ μικράτις εἰκῶν. Τὸ θρονίον τοῦ κλειδοκυμβάλου δὲν ἦτο τοποθετημένον ἐν τῇ οἰκείᾳ θέσει του, ὥστε ὁ ἐπιμελής νεανίας ἠδύνατο ἐκ τῆς θέσεώς του νὰ θαυμάσῃ τὸ ἐπικάλυμμα αὐτοῦ, ὡς ἐκ περισσοῦ δὲ μεγαλοπρεπῆ ἀνθη ἐστόλιζον τὸ δῶμα τοῦ ὀρόφου.

Ἰσως θὰ ἐνόμιζέ τις ὅτι ἡ τελευταία αὕτη λεπτολογία οὐδεμίαν ἔχει σχέσιν πρὸς τὴν καρδίαν τοῦ Λουδοβίκου Μονθάλ. Ἄλλ' ἐὰν οὗτος δὲν εἶχεν ἀνακαλύψει ἀπόρρητόν τινα σχέσιν τῆς καλλονῆς τῆς γυναικός, τὴν ἠγάπα, πρὸς τὴν ἀγγλὴν, τὴν δρόσον, τὴν εὐωδίαν τῶν ροδῶν καὶ τῶν ἰασμῶν του, βεβαίως δὲν θὰ ἐλάμβανε τὴν φροντίδα νὰ ποτιζῇ αὐτὰς ἀνὰ πᾶσαν πρωίαν. Μόνη ἡ ἐπὶ τοῦ δώματος τοποθετησὶς τῶν ἀνθῶν ἐκείνων ἐξέφραζε πολλά. Αἱ γυναῖκες, καὶ τοὶ τόσῳ κατώτεροι τῶν ἀνδρῶν ὡς πρὸς τὴν ἐμπνευσίν, τὴν ποίησιν, ἔχουσιν οὐχ ἧττον τὴν χάριν νὰ ἐνσαρκῶνται ταύτας, ὡς εἰ αὐταὶ αὐταὶ ἦσαν ἡ ζωσα ποίησις, καὶ τὴν χάριν ταύτην φαίνονται μεταδίδουσαι ἐν μέρει εἰς τοὺς ἀγαπῶντας αὐτάς. Ἀμα πειραθῆ τις νὰ περιβάλλῃ διὰ ποιήσεως τὴν πραγματικὴν ζωὴν, σχεδὸν πάντοτε, ἀναγκαῖα ἐπέρχεται συνέπεια ὅτι ὁ ἔρωσ κατέχει τὸ μεγαλύτερον μέρος τοῦ βίου του.

Ὁ Λουδοβίκος Μονθάλ ἦν εἰκοσιπεντα-ἑτης περίπου. Ἦτο ὠραῖος; Πιθανόν, δι-

ὅτι ὀλίγοι γυναῖκες παρετήρησαν αὐτόν, χωρὶς νὰ σκεφθῶσι καθ' ἑαυτὰς ἂν ἠγάπα, ἐνῶ ἡ ἰδέα μόνον τοιαύτης σκέψεως ἐπέρχεται εἰς τὰς γυναῖκας, προκειμένου περὶ ἀνθρώπου, ὅστις ἐγεννήθη ἵνα ἐμπνεύσῃ ἔρωτα. Ἄν καὶ δὲν ἔγραφε ποτὲ στίχους ἐπὶ λευκωμάτων, τὸ δὲ ὄνομά του ἦτο ἐντελῶς ἀγνωστον, οἱ εὐφυέστεροι ἐντούτοις τῶν φίλων του ἀνεκάλυπτον ἐν αὐτῷ ποιητὴν πεφημισμένον. Κατὰ τὰς ὥρας τῆς ἐμπνεύσεως, ὁπότεν ἡ φύσις ὀλοκληρῶς τῷ ἐφαινετο μεταμορφωθεῖσα, ὁ Λουδοβίκος Μονθάλ μικροῦ δεῖν καὶ θὰ συνεμερίζετο τὴν ἰδέαν ταύτην τῶν φίλων του, ἀλλ' ἐὰν ἐζήτει νὰ ἐμπνευσθῇ ἐκ τῆς μαγικῆς ἐκείνης ὀπτασίας, αὕτη ἐξηφανίζετο πάραυτα, καὶ ἡ ἀθυμία κατελάμβανεν αὐτόν. Ὁ Λουδοβίκος Μονθάλ ἐπὶ πολὺν χρόνον περιορίσθη μόνον νὰ ρίπτῃ ἀτάκτως ἐπὶ τοῦ χάρτου τὰς σκέψεις, αἵτινες ἀνεκυκλῶντο ἐν τῷ νῶ του, μόλις δὲ πρὸ ὀλίγου ἤρξατο περιβάλλων αὐτάς δι' ὕφους ἐπιτρέποντος τὴν δημοσίευσίν των. Δὲν εἰργάζετο ἤδη δι' ἑαυτὸν μόνον καὶ ἤντλει ἐκ τῆς καρδίας του θάρρος, ἀγνωστον ἕως τότε πρὸς αὐτόν.

Ὡς πρὸς τὰ λοιπὰ ὁ Λουδοβίκος ἐκρίνετο ἄλλως. Πάντες συνεφώνουν, ὅτι εἶχε ψυχὴν μεγαλόφρονα, αἰσθήματα ὑψηλά, χαρακτῆρα εὐγενῆ καὶ ἀφιλοκερδῆ. Ἐν τούτοις, οἱ μὲν ἀκούοντες αὐτὸν ὁμιλοῦντα ἔλεγον, ὅτι ἦτο ψυχροῦ καὶ σκεπτικοῦ χαρακτῆρος, κακολόγος, καὶ ὅτι ὁ σπάνιος καὶ ἐπίπλαστος ἐνθουσιασμός του ἦν αὐτόχρονα κωμῳδία. Οἱ δὲ, τοῦναντίου, ὑπεστήριζον, ὅτι ἦν καλὸς καὶ καθ' ὑπερβολὴν πειστικὸς καὶ ἀφελῆς, πολλὰκις δ' εὐπιστος ὡς παιδίον. Οἱ τελευταῖοι οὗτοι ὀλίγου δεῖν ν' ἀποδώσωσι τὴν πικρίαν καὶ τὸν κόρον, ἅτινα παρετηροῦντο ἐν τοῖς λόγοις του, εἰς τὴν ἐπιθυμίαν αὐτοῦ νὰ ἐκπλήτῃ τοὺς ἀκροατὰς του.

Καὶ οἱ μὲν καὶ οἱ δὲ ἠπατώοντο ἐξ ἴσου, ὡς πρὸς τὴν ἀξίαν τοῦ Λουδοβίκου Μονθάλ. Αἱ ἀντιθέσεις, ἃς δὲν ἐγνωρίζον νὰ συμβιβάσωσιν εἰμὴ ἀμφιβάλλοντες περὶ τῆς εἰλικρινείας του, ἀπαντῶνται παρ' ἀπασαι σχεδὸν τοῖς καλλιτέχναις. Τὸ πλεθὸς ὑφίσταται τὰ πάθη, χωρὶς νὰ τὰ ἐνοῆ· οἱ μεταφυσικοὶ ἐξηγοῦσι ταῦτα χωρὶς νὰ τὰ δοκιμάζωσιν· ἐνῶ ὁ καλλιτέχνης ἢ εὐπρόσιτος πρὸ πάσας τὰς ἐντυπώσεις, καὶ συναισθάνεται αὐτάς σφοδρότερον τῶν λοιπῶν ἀνθρώπων. Ἐπομένως ἡ νόησις καὶ τὸ αἰσθητικὸν μοιραίως διαφωνοῦσι δι' αὐτόν καὶ τοῦτο προξενεῖ τὴν αἰώνιαν βράσανόν του. Ζητεῖ ἀκαταπαύστως ἐν ἰδεῶδες, ὅπερ οὐδέποτε θὰ συναντήσῃ, καὶ οὐδεὶς δύναται νὰ μαντεύσῃ ὅ,τι ἐκ τῆς ἐπιμόνου ὄνειροπολήσεως ὑπάρχει ὑπὸ τὴν εἰρωνεῖαν τῶν λόγων του.

Καθ' ἣν στιγμὴν ἀρχεται ἡ διήγησις ἡμῶν ὁ ἔρωσ ἔθετε τὸν Λουδοβίκον Μονθάλ ὑφ' ὅρουσιν τόσῳ ἐξαιρετικῶς, ὥστε αἱ προϋπάρχουσαι σκέψεις δὲν ἐχρησίμευον αὐτῷ καθόλου. Θὰ ἐξεπλήσσει ὁ τις ἀναμνησκόμενος τῶν κρίσεων, ἃς πρὸ ἑξ μηνῶν ἐξέφερον ἐπὶ τῶν ἀνθρώπων καὶ τῆς ζωῆς.

Ἀπὸ τῆς ἐβδόμης ποικίλης ὥρας εὐρίσκειτο ἐν τῷ ὁρόφῳ, ὃν περιεγράφωμεν Ἀπὸ τοῦ δωματος ἐρκίνετο ὁ κήπος τοῦ Λουξεμβούργου. Ὁ Λουδοβίκος ἠδύνατο συνεπῶς νὰ θαυμάζη τὴν ἀταλὴν γλῶσσην, ἣτις ἐφρίσσε κινουμένη ὑπὸ τῆς αὔρας, καὶ ν' ἀναπνεύσῃ τὸν ἀέρα τοῦ, Ἀπριλίου τὸν εὐωδίζοντα ἐκ τῶν ὑακίνθων καὶ τῶν παρχαλεῶν. Ἀπήλαυνεν ὡς ἀνθρώπος εὐτυχῆς τὰς πρῶτας ὥρας τῆς ἡμέρας καὶ τοῦ ἔκτορος. Ἡ ἀνακρίσις αὐτῆ τῆς ζωῆς, ἣτις τὸν ἐμέθυσκεν, εἶναι ἀφόρητος διὰ τοὺς μὴ ἐλπίζοντας.

Ποῖν ἢ ἀρξήται τῆς ἐργασίας του, ἐπεθεώρησεν ἐπὶ πολὺ τὴν ἐπὶ τῆς τραπέζης εἰκόνα καὶ ἐπανειλημμένως ἀνέγνω ἐπιστολήν, ἣς οἱ λεπτοὶ καὶ κομψοὶ χαρκαῖτες ἐπρόδιδον χεῖρα γυναικείαν καὶ εἶτα ἤρξατο νὰ γράψῃ Ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν ἐπταμάτια καὶ ἀνεγίνωσκε μεγалоφώνως, ὅτι πρὸ ὀλίγου ἔγραψεν, ὡς εἰ πρόσωπόν τι εὐρίσκειτο παρὸν καὶ ἠδύνατο νὰ τὸν ἀκούσῃ.

— Ἡ Ζήλια πῶς θὰ τὸ εὔρη τάχα αὐτό; ἔλεγεν.

Ἡ Ζήλια διὰ τὸν Λουδοβίκον ἦν ἡ κρίσις τοῦ κοινοῦ, ὁ ὑπέστατος κριτής.

Εἰργάσθη μετὰ ζέσεως μέχρι τῆς στιγμῆς, καθ' ἣν ὁ ἀσθενὴς ἦχος ἐκκρεμοῦς τὸν ἠνάγκασε νὰ παρατηρήσῃ τὸ ὄρολόγιόν του. Ἡ γέρθη ταχέως, διότι εἶχε βραδύνει. Ὁ Λουδοβίκος ἔζη, ἐργαζόμενος μετρίως εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν. Τὸ οἰκοδόμημα τοῦτο ἀποτελεῖ τὸ κόσμημα τῆς ὁδοῦ Ριβολι, διερχόμενος δὲ ἀνὰ πᾶσαν πρωίαν ὁ νεκρὸς ὑπάλληλος τὴν ὁδὸν Πενθιέβρ ἵνα πορευθῇ ἐκεῖ, δὲν ἠκολούθει τὴν συντομωτέραν ὁδόν. Ἡ ὁδὸς Πενθιέβρ, ἣν δι' αὐτὸν τὸ σημεῖον, ἐξ οὗ ἡ ζωὴ ἠκτινοβόλει ἐπὶ τῶν Παρισίων, αἱ λοιπαὶ ὁδοὶ ἐφαίνοντο αὐτῷ χρεῖστοι μόνον διὰ νὰ ὀδηγῶσιν ἐκεῖ.

Τὰ πάντα ἦσαν κλειστὰ ἐν τῇ κατοικίᾳ τῆς Ζήλιας.

Ἐσηκώθη πολὺ ἀογὰ σήμερον, ἐσκέφθη ὁ Λουδοβίκος Μονθάλ, καὶ ἀπεμακρύνθη τεθλιμμένος.

Μετὰ τὴν συνδιάλεξιν τῆς προτεραίας ἐπίστευε βεβαίως ὅτι θὰ ἔβλεπε, κατὰ τὴν διακρίσιν του, τὸ χάριεν πρόσωπον τῆς γυναικὸς ἣν ἠγάπα.

Μετὰ τινὰς ὥρας ἀπὸ τῆς εἰς τὸ Ὑπουργεῖον μεταβάσεώς του κλητὴρ τῷ ἐνεχειρίσεν ἐπιστολήν. Ἀνεγνώρισεν τὸν γραφικὸν χαρακτῆρα τῆς θείας τῆς Ζήλιας.

Ἀγαπητέ μοι κύριε Μονθάλ, ἔγραψεν αὐτῇ, ὁ ἀδελφός μου ἦλθεν εἰς Παρισίους ὅπως παρλαβῇ τὴν ἀνεψιάν μου καὶ ἐμέ θὰ μείνωμεν πιθανῶς ὀλίγον καιρὸν μαζύ του. Θὰ σὰς εἰδοποιήσω μετ' ὀλίγον.

Ὁ Λουδοβίκος ἀνέγνω εἰκοσάκις τὰς γραμμὰς ἐκείνας, χωρὶς νὰ τὰς ἐννοήσῃ ἢ Ζήλια ν' ἀναχωρήσῃ, χωρὶς νὰ τῷ γράψῃ!

Ἐσπευσε πάραυτα πρὸς τὴν ὁδὸν Πενθιέβρ, ἐλπίζων νὰ πληροφορηθῇ τι παρὰ τῶν συνοίκων.

— Δὲν εἶνε κανεὶς εἰς τὸ δεῦτερον, ἢ

κούσθη ἡχηρὰ φωνή, καθ' ἣν στιγμὴν παρήρχετο τὸν οἰκίσκον τοῦ θυρωροῦ.

Ὁ Λουδοβίκος ἔμεινεν ἐπὶ πολὺ ἀκίνητος πρὸ τῆς θύρας τῆς οἰκίας. Ἠδύναται ν' ἀποφασίσῃ ἂν ὤρσειε ν' ἀπομακρυνθῇ τῆς ὁδοῦ ἐκείνης; ἄλλως τε, ποῦ θὰ μετέβαινε; Τί θὰ ἐγένετο νῦν ἐν Παρισίοις;

— Πολὺ παράδοξον στάσιν τοῦ ἔχει! ἀνέκραξε νεανίας, ὅστις διήρχετο ἐκεῖθεν, καθ' ἣν στιγμὴν ὁ Λουδοβίκος ἔλεγε μεγαλοφώνως:

— Πῶς! δὲν εὐρίσκειται ἀκόμη εἰς τὴν ὁδὸν Μονδεμαρσάν;

Ὁ Λουδοβίκος στραφεὶς ἀνεγνώρισεν φίλον, ὃν ἐπὶ διετίχον εἶχε σύνοικον καὶ τὸν ὅποτον δὲν ἐπαινεῖτο πρὸ πολλῶν μηνῶν.

— Ἄ! σὺ εἶσαι, Ἀλέκο! εἶπε χωρὶς νὰ τείνῃ αὐτῷ τὴν χεῖρα.

— Βέβαια, ἐγὼ εἶμαι, καὶ σὺ εἶσαι βέβαιος περὶ τούτου; Τι ἔχεις; εἰς ποῖον κόσμον ζῆς; Πολὺ καταλλήλως σὲ συναντῶ. Ἐχω σπουδαίως εἰδήσεις νὰ σοῦ ἀναγγεῖλω νυμφεύομαι τὴν δεσποινίδα Δερνάκ.

— Δὲν μοι εἶπες, ὅτι ὁ πατήρ τῆς ἠναντιοῦτο καθ' ὀλοκληρίαν εἰς τὸν γάμον αὐτὸν καὶ ὅτι θὰ τὴν ἔδιδε ὡς σύζυγον εἰς ἕνα φίλον του ἐκατομμυριοῦχον; ἠρώτησεν ὁ Λουδοβίκος, προδήλως προσπαθὼν νὰ συναθροίσῃ τὰς ἀναμνήσεις του.

— Αὐτὸ σοὶ τὸ εἶπα πρὸ τριῶν μηνῶν. Εἶνε ὀλοκληρὸς ἱστορία, ἐκράυγασεν ὁ Ἀλέκος περιχαρῆς. Ἡ Ἑλένη ἐνεπιστεύετο

μίαν συμμαθήτριάν της ἢ φίλην τῆς αὐτῆ ἐσκέφθη νὰ κατακτήσῃ τὸν ἔρωτα τοῦ κόμητος Δεναραντάλ, τοῦ περὶ οὗ ὁ λόγος ἐκατομμυριοῦχου. Δὲν ἤξεύρω πῶς τὸ κατώρθωσε, καὶ ὁ ἴδιος κόμης ἦλθε νὰ προτείνῃ εἰς τὸν κ. Δερνάκ νὰ με ἐκλέξῃ ὡς γαμβρόν του. Μηντεῦεις τὴν ὀργὴν τοῦ γέροντος στρατηγῶ. Ἀφίνω τὰ καθέκαστα. Μετὰ δύο φιβεράς ἡμέρας, τὰ πάντα διωρθώθησαν καὶ ἐντὸς ἐνὸς μηνὸς ἡ Ἑλένη θὰ γίνῃ σύζυγός μου, χάρις εἰς τὴν ἀφροσύνην τῆς θαυμασίας ἐμπίστευτο φίλης της, ἡ ὁποία μετ' ὀλίγον θὰ γίνῃ κόμισσα Δεναραντάλ.

— Ἡ ἀξιοθαύμαστος ἐμπιστός σου θὰ ἦνε ἐλεεινὸν πλάσμα! εἶπεν ὁ Λουδοβίκος.

— Ἄν ἐγνώριζες τὴν Ζήλιαν θὰ ἦσο πιθανῶς ἐπιεικέστερος; εἶνε τὸσον ὠραία; εἶπεν ὁ Ἀλέκος ἐνθουσιῶν ὡς εὐγνώμων ἐραστής.

— Τὴν Ζήλιαν! ἀνέκραξεν ὁ Λουδοβίκος ἀνεπίστα βλακωδῶς τὸν φίλον του.

— Ναί, τὴν Ζήλιαν Δεβερσέλ, τὴν γνωρίζεις;

— Ἡ Ζήλια Δεβερσέλ νυμφεύεται τὸν κόμητα Δεναραντάλ! ἀνέκραξεν ὁ Λουδοβίκος διὰ φωνῆς φοβεράς, δραχμάμενος ἄμα τοῦ βραχίονος τοῦ Ἀλέκου, ὅστις μετὰ κόπου κατέστειλε κραυγὴν, ψεύδουσαι! δὲν εἶνε αὐτή, ἐξηκολούθησεν ἐξέχων τοῦ θυλακίου του μικρὰν εἰκόνα, ἣν ἔθεσε πρὸ τῶν ὀμμάτων τοῦ Ἀλέκου.

— Αὐτὴ εἶνε, ἐπιθύρησεν ὁ Ἀλέκος.

Ὁ Λουδοβίκος ἔρριψε τὴν εἰκόνα, κατὰ γῆς συντρίψας αὐτὴν ὑπὸ τοὺς πόδας του.

— Ἄν πρὸ δύο ὥρων σὲ συνήντων θὰ σοὶ ἀνήγγελλον καὶ ἐγὼ τὸν γάμον μου, προσέθηκε μετ' ἐκπλακτικῆς ἀτκρᾶξίας προσηλθὼν ἐπὶ τοῦ Ἀλέκου βλέμμα ἠλίθιον, ἡ μελλόνυμφός μου λέγεται Ζήλια Δεβερσέλ.

Ὁ Ἀλέκος τὸν ἐξέλαθεν ὡς τρελλόν.

[Ἐπεται συνέχεια].

K.

Τὰ ἐξῆς βιβλία, εὐρισκόμενα ἐν τῷ Βιβλιοπωλεῖῳ ἡμῶν, ἀποπέλλομεν ταῖς Ἐπαρχίαις καὶ τῷ Ἐξωτερικῷ, ἐλεύθερα ταχυδρομικῶν τελῶν. — Ἐπίσης προμηθεύομεν εἰς πάντα ὁποιοδήποτε βιβλίον, ἀρκεῖ ἢ αἰτήσις νὰ συνοδεύεται μετὰ τὸ ἀντίτιμον αὐτοῦ.

Αἱ Συνοικίαι τοῦ Λονδίνου δρ. 2.50 — Τὰ Μυστήρια τῶν Χαρσμιῶν, κατὰ μετ' ὄρασιν Κλεάνθους Τριανταφύλλου, δρ. 1.70 — Ἡ Ἑλλάς, ἥτοι σκηναὶ ἐν Ἀνατολῇ. (τόμοι 2) δρ. 2.20 — Τὰ τέκνα τοῦ Γρίν, ὑπὸ Ἰουλίου Βέρν, δρ. 4. — Ἡ Γρόλλος τοῦ Μύλου, ὑπὸ Πονσῶν δὲ Τερτίλ, δρ. 2.20 — Ἡ Ἄμαξα Ἀρτίμος 13, ὑπὸ Ξοδὲ δὲ Μοντεπέν, δρ. 11. — Ἐξ μολογήσεως ἐνὸς Τέκνου τοῦ Αἰῶνος δρ. 2.20. Ἐπιστολαὶ μιᾶς Μηδενιτρῶας δρ. 4.10. — Ἡ Μοσχομάχια τῶν Παρισίων, ὑπὸ Πῶλ δὲ Κόκ δρ. 2.20 — Ἰστορία δύο Μελλονύμφων, ὑπὸ Ἀλεξ. Μανζόνι (τόμοι 3) δρ. 4. — Ὁ Καμπούρης τῶν Παρισίων, ὑπὸ Πῶλ δὲ Κόκ δρ. 4.30 — Τὰ ἔγνη ἐνὸς Κακουργήματος δρ. 2.70 — Κλεοπάτρα δρ. 2.70 — Τὰ Μυστήρια τοῦ Κόσμου, μετ' εἰκόνας δρ. 4.70 — Ὁ Ἰωάννης ἄνευ ἐπιθέτου (τόμοι 2) δρ. 4.30 — Ἡ Μήμη (τόμοι 3) δρ. 6.60 — Περιόδεα ἐν Περσῇ, μετ' εἰκόνας δρ. 3.30. — Ὁ Περὶ πλανώμενον Ἰουδαῖος, μετάφρασις Ν. Δραγούμη δρ. 5. — Ὁ Μαῦρος Πειρατής, μετὰ πολλῶν εἰκόνων δρ. 4.50 — Ἡ Ἄστρατος Γυνὴ δρ. 4.50 — Οἱ Τρεῖς Σωματοφύλακες, ὑπὸ Α. Δουμᾶ δρ. 4.30 — Μετὰ εἰσὸν ἔτη (Συνέχεια Τριῶν Σωματοφυλάκων) δρ. 5.30 — Τὰ Μυστήρια τοῦ Συζυγικοῦ ἔρωτος (ἔκδοσις Β') δρ. 4.70 — Ἡ Βασίλισσα τῆς Καλλονῆς καὶ ἡ Πριγκίπισσα Σοφία (τόμοι 2) δρ. 2.20 — Ὁ Λυκοκύβητος (τόμοι 4) δρ. 5.30 — Ἡ Μαλβίνα δρ. 4.60 — Δὸν Κιγώτης, μετάφρασις I. Ἰσὶδ Σουλίσσι, μετὰ 13 εἰκονογραφίῶν δρ. 4. — Αἱ Τραγωδίαι τῶν Παρισίων, ὑπὸ Ξαβιὲ δὲ Μοντεπέν (τόμοι 9) δρ. 11 — Ἡ Αὐτοῦ Ὑψηλότης ὁ Ἔρωτος, ὑπὸ Ξαβιὲ δὲ Μοντεπέν δρ. 6.50 — Ἀπομνημονεῖματα Ἐνὸς Δυστυχοῦς, ἥτοι Βίος τῶν Νέων Τέκνων, μυθιστορία ὑπὸ Στεφάνου Θ. Ἐίνου (τόμοι 4) δρ. 4.6 — Ὁ Ἴατρος τῶν Τρελλῶν (τόμοι 6) δρ. 9 — Ὁ Πίλεμος τῶν Γυναικῶν δρ. 2.20 — Νανά, ὑπὸ Αἰμιλίου Ζολᾶ δρ. 5.50 — Διηγῆματα, ὑπὸ Λάμπρου Ἐνουάλη (τόμοι 2) δρ. 6.40 — Αἱ Ρωσίδες Παρθέναι, ἡ ὁ Μηδενιτρὸς ἐν Ρωσσίᾳ (τόμοι 2) δρ. 3.30 — Τὸ Φροῦδιον Σομὸν δρ. 2.70 — Ἡ διδασκαλίσα μυθιστορία Ἐυγενείας Σὺν δρ. 3.20 — Παράπτωσις καὶ Μεταμέλεια ἥτοι Ἀπομνημονεῖματα Ἀλλίης δὲ — Μερβίλλ μυθιστορία Maximilien Perrin (ὀλοκληρὸν τὸ ἔργον) δρ. 3.70 — Ὁ Ἄγνωστος τῆς Βελλεβίτης, μυθιστορία Π. Ζακὸν δρ. 2.70 — Ὁ Ἰππότης Μάιος, μυθιστορία Ponson de Terrail δρ. 2.70. — Ἡ Ἀδελφοῦλα, μυθιστορία E. Μαλιῶ (τόμοι 2) δρ. 2.80 — Αἱ Νύκτες τοῦ Βουλεβάρτου, μυθιστορία Pierre Zaccone (τόμοι δύο) δρ. 3.30 — Αἱ Κατακόμβαι τῆς Ἰουλλίης, μυθιστορία H. Emille Chevalier δρ. 4.70 — Ἐθνικαὶ εἰκόνες, ποιήσεις ὑπὸ Γεωργίου Μαρτινέλη, δρ. 4.70 — Ἡ Φωνὴ τῆς Καρδιάς μου, λιρικὴ Συλλογὴ, ὑπὸ Δημ. Γρ. Καμπούργλου, λεπ. 70. — Ἀπαντα Ἰωάννου Ζαμπέλου, (τόμοι 2) δρ. 8 — Ἀπαντα Διονυσίου Σολωμοῦ δρ. 2.50. — Ἀπαντα Βιλλερά δρ. 2. — Ἡ Λύρα Ἀνδρέου Κάλβου καὶ ἀνεκδοτὸς ὕμνος ὑπὸ Α. Μαρτελάου δρ. 4.20. — Βίος τοῦ Μωάμεθ, μετὰ παραρτήματος περὶ Ἰσλαμικῆς θερησκείας ὑπὸ Οὐασιγκτῶνος Ἴρβινγγος δρ. 2.